

Aika 25.08.2025, klo 15:00

Paikka valtuustosali

Käsiteltävät asiat

- § 155 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 156 Pöytäkirjan tarkastaminen ja tarkastajien valinta**
- § 157 Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 158 Kunnanvaltuuston päätösten laillisuus ja täytäntöönpano**
- § 159 Kunnanhallituksen kokousten ajan ja paikan määrittäminen sekä kokouskutsusta päättäminen**
- § 160 Kunnanhallituksen pöytäkirjan laatiminen, tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen**
- § 161 Elinvoimajaoston valinta valtuuston toimikaudeksi 1.6.2025-31.5.2029**
- § 162 Kunnanhallituksen edustus toimitelmissä**
- § 163 Nuorisovaltuuston edustajat toimitelmissä**
- § 164 Korvaus oman laitteen ja tietoliikenneyhteyden käyttämisestä luottamustoimessa**
- § 165 Monialainen lasten ja nuorten yhteistyöryhmä (monialainen lasten ja nuorten palvelu- ja ohjausverkosto)**
- § 166 Lausunto valitukseen kuntakeskustan osayleiskaavasta**
- § 167 Muonion kuntakeskustan osayleiskaavan osittainen täytäntöönpano**
- § 168 Kylkirovan asemakaavan käynnistämissopimus, vireilletulo sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma**
- § 169 Äkäsjärven asemakaavan käynnistämissopimus ja vireilletulo**
- § 170 Aloite: palveluseteli yli 65 -vuotiaille (pihojen ja liittymien talvikunnossapito)**
- § 171 Kuntalaisaloite röntgenlaitteiston hankkimisesta eläinlääkärin vastaanotolle**
- § 172 Lausunto kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta**
- § 173 Vuoden 2024 arviointikertomus**
- § 174 Talousarviomuutos: lisämääräraha työllisyyspalvelut**
- § 175 Talousarvion toteutuma 2025**
- § 176 Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2025**
- § 177 Talousarvio 2026 ja -suunnitelma 2027-2028**
- § 178 Maanvuokratontin myyminen**

-
- § 179 Kunnan edustajien nimeäminen vuoden 2025 kutsuntoihin**
- § 180 Kunnanjohtajan katsaus**
- § 181 Hallituksen otto-oikeus**
- § 182 Asiakirjoja tiedoksi**
- § 183 Kunnanhallituksen nimeämien toimielin- ja kokousedustajien suulliset raportit kokouksista**
- § 184 Muut asiat**

Osallistujat

Minna Back, puheenjohtaja
Henri H Muotka, 1. varapuheenjohtaja
Manu Friman, 2. varapuheenjohtaja
Katri Rantakokko, sihteeri
Anne-Mari Keimiöniemi
Jukka Korhonen
Juha Niemelä
Pirkko M. Rauhala
Otto Pieskä
Priitta Pöyhtäri-Trøen, valtuutettu
Sakari Silén
Laura Enbuska-Mäki

§ 155

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto hyväksyy hallintosäännön, joka sisältää tarpeelliset määräykset mm. toimielinten kokoontumisesta, varajäsenten kutsumisesta, puheenjohtajan tehtävistä ja läsnäolosta kokouksessa. Hallintosäännön 18. luku sisältää säännökset muiden toimielimien kuin valtuuston kokouksissa noudatettavasta kokousmenettelystä.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä mahdollisuuksien mukaan käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä, mikäli se on mahdollista. Toimielin voi päättää, että esityslista voi korvata kokouskutsun. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Kuntalain 18.2 §:n mukaan kunnanhallituksen kokouksessa on jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla.

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä taikka pöytäkirjanpitäjä voi luottamushenkilön pyynnöstä toimittaa kutsun varajäsenelle.

Kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (kuntalaki 103 §).

Kokouskutsu on toimitettu 18.8.2025 ja esityslista 20.8.2025.

§ 156

Pöytäkirjan tarkastaminen ja tarkastajien valinta

Kuntalain 90 §:n mukaan valtuuston hyväksymä hallintosääntö sisältää tarpeelliset määräykset mm. pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja nähtävänä pitämisestä.

Hallintosäännön mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti, samoin allekirjoittaa, kun tekniset välineet ja yhteydet sen sallivat. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Hallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

§ 157

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy esityslistan työjärjestykseksi.

§ 158

Kunnanvaltuuston päätösten laillisuus ja täytäntöönpano

Kunnanvaltuusto kokoontui 9.6.2025 ja päätti mm.

- § 14 Valtuuston vaalilautakunta 1.6.2025-31.5.2029
- § 15 Kunnanvaltuuston puheenjohtajiston valitseminen 1.6.2025-31.5.2027
- § 16 Valtuustoryhmät 1.6.2025-31.5.2029
- § 17 Kunnanhallituksen jäsenten valitseminen 1.6.2025-31.5.2027
- § 18 Keskusvaalilautakunnan jäsenten valitseminen 1.6.2025-31.5.2029
- § 19 Tarkastuslautakunnan jäsenten valitseminen 1.6.2025-31.5.2029
- § 20 Elinvoimalautakunnan jäsenten valitseminen 1.6.2025-31.5.2027
- § 21 Sivistyslautakunnan jäsenten valitseminen 1.6.2025-31.5.2027
- § 22 Jäsenten valinta Tunturi-Lapin maaseutulautakuntaan 1.6.2025-31.5.2029
- § 23 Kirjastoauton johtokunnan jäsenten valitseminen 1.6.2025-31.5.2029
- § 24 Jäsenten valitseminen Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian yhtymävaltuustoon 1.6.2025-31.5.2029
- § 25 Jäsenen valitseminen Arktisen Lapin ympäristönsuojelujaostoon 1.6.2025-31.5.2029
- § 26 Jäsenen valitseminen Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien työllisyysjaostoon 1.6.2025-31.5.2029
- § 27 Jäsenen valitseminen Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jaostoon 1.6.2025-31.5.2029
- § 28 Jäsenen valitseminen Lapin liiton edustajainkokoukseen 2025-2029
- § 29 Lapin jätehuolto kuntayhtymän yhtymäkokouksen edustajan valitseminen kaudelle 2025-2029
- § 30 Edustajien valitseminen Tornionlaakson Neuvostoon kaudelle 2025-2029
- § 31 Ehdokkaiden asettaminen Tunturi-Lapin Kehitys ry:n valtuuskuntaan 2025-2029
- § 32 Jäsenen valinta Lapin urheiluopistosäätiön valtuuskuntaan kaudelle 2025-2029
- § 33 Käräjäoikeuden lautamiesten valitseminen 2025-2029
- § 34 Kiinteistötoimitusten uskottujen miesten valinta 2025-2029
- § 35 Jäsenen valinta Lapin poliisilaitoksen neuvottelukuntaan 2025-2029
- § 36 Kiireellisten asioiden käsitteleminen
- § 37 Edustajan valitseminen Suomen Kuntaliiton kuntapäiville
- § 38 Kunnan ilmoitusmenettelystä päättäminen
- § 39 Kunnanvaltuuston koolle kutsuminen valtuustokaudella 1.6.2025-31.5.2029
- § 40 Kunnanvaltuuston pöytäkirjan tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen
- § 41 Kunnanvaltuuston kokoontumisesta päättäminen 1.6.2025-31.12.2025
- § 42 Hallintosäännön päivittäminen 1.8.2025 alkaen
- § 43 Valmius- ja varautumissuunnitelman yleinen osa
- § 44 Maa- ja asuntopoliittinen ohjelma
- § 45 Laaja hyvinvointikertomus 2021-2024
- § 46 Henkilöstökertomus 2024
- § 47 Arviointikertomus 2024
- § 48 Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024
- § 49 Kunnanviraston toiminnan siirtyminen
- § 50 Soluasuntoinvestointi
- § 51 Osakehankinta Jerisjärven Huolto Oy

§ 52 Kerässiepin kyläyhdistys ry:n hakemus väliaikaisrahoitukseen

§ 53 Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian perussopimuksen muutos (hallintomalli)

Kokouksesta laadittu pöytäkirja lisättiin kunnan verkkosivuille nähtäväksi 17.6.2025 ja valitusaika päättyi 23.7.2025.

Lainsäädäntö

Kunnanhallitus vastaa kunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Jos hallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, hallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta ja saatettava asia viipymättä uudelleen käsiteltäväksi (kuntalaki 96 §). Jos valtuusto pysyy päätöksessään, hallituksen on saatettava hallinto-oikeuden ratkaistavaksi, onko täytäntöönpanolle laillisia esteitä. Hallitus ei voi kieltäytyä panemasta päätöstä täytäntöön sillä perusteella, että se on epätarkoituksenmukainen.

Kuntalain 143 § sallii päätöksen täytäntöönpanon ennen lainvoimaisuutta, mutta täytäntöönpano ei saa tehdä muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon, jos sitä on erikseen oikaisuvaatimuksessa tai valituksessa vaadittu. Säännöstä on tulkittu siten, että täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä, mikäli sen peruuttamisesta ei valituksen menestyessä aiheudu kovin suurta vahinkoa.

Hallitus päättää valtuuston päätösten täytäntöönpanosta yleensä valtuuston kokouksen jälkeisessä kokouksessa. Se arvioi, mitkä päätökset ovat 143 §:n mukaan täytäntöönpanokelpoisia. Lainvastaisen päätöksen täytäntöönpano on virkavelvollisuuden vastaista toimintaa. Jos hallitus toteaa valituksenalaisen päätöksen lainmukaiseksi, sen on arvioitava, onko päätös täytäntöönpanokelpoinen ennen lainvoimaa.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa, että kunnanvaltuuston kokouksen 9.6.2025 päätökset ovat lainmukaisia ja päättää panna ne täytäntöön.

§ 159

Kunnanhallituksen kokousten ajan ja paikan määrittäminen sekä kokouskutsusta päättäminen

MUODno-2025-282

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Hallintosäännön mukaan 18. luvun määräyksiä kokousmenettelyistä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielinten kokouksissa (138 §).

Hallintosäännön 142 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Hallintosäännön 143 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Kutsu kunnanhallituksen kokoukseen lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Viimeksi mainittuja ovat valtuuston puheenjohtajisto, kunnanjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Käytäntönä on ollut, että uusi kunnanhallitus päättää kokouksen ajasta ja paikasta sekä kokouskutsusta kauden ensimmäisessä kokouksessa.

Kunnanhallitus päätti 25.11.2024 § 216 pitää varsinaiset kokouksensa pääsääntöisesti joka kuukauden neljäntenä maanantaina klo 15 alkaen kunnantalon valtuustosalissa.

Hallitus päätti 30.8.2021 § 244, että hallituksen kokous kutsutaan koolle kokouskutsulla, joka lähetetään vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Vain erityistapauksissa voidaan noudattaa lyhyempää koollekutsumisaikaa tai kutsua kokous koolle puhelimitse.

Hallituksen päätöksen mukaisesti esityslista on toimitettu myös hallituksen varajäsenille, valtuutetuille, varavaltuutetuille, tarkastuslautakunnan jäsenille ja ao. vaikuttamistoimielimelle sekä tiedotusvälineille tai näille ilmoitetaan esityslistan julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla. Muille kuin kunnanhallituksen varsinaisille jäsenille on ollut saatavilla kunnan verkkosivuilla julkaistu aineisto.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että hallituksen kokous kutsutaan koolle kokouskutsulla, joka lähetetään vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Vain erityistapauksissa voidaan noudattaa lyhyempää koollekutsumisaikaa.

Jos kokousta varten laaditaan esityslista, tieto esityslistasta, liitteistä ja oheismateriaaleista toimitetaan hallituksen varsinaisille jäsenille sähköisesti asianhallintajärjestelmästä viimeistään 5 päivää ennen kokousta. Tieto esityslistan julkaisemisesta verkkosivuilla toimitetaan myös hallituksen varajäsenille,

valtuutetuille, varavaltuutetuille ja tarkastuslautakunnan jäsenille, ao.
vaikuttamistoimielimelle sekä tiedotusvälineille.

Tiedoksi
palvelualueet

§ 160

Kunnanhallituksen pöytäkirjan laatiminen, tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen

MUODno-2025-282

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Hallintosäännön 163 §:n mukaan pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Hallintosäännön 164 §:n mukaan kunnanhallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään. Kuntalain 140 §:n mukaan mm. kunnanhallituksen pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

Pöytäkirja voidaan tarkastaa heti kokouksessa tai sen tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä. Jos pöytäkirjan tarkastaja ei hyväksy pöytäkirjaa, on se tarkastettava seuraavassa kokouksessa.

Asiakirjan allekirjoittamisesta määrätään hallintosäännön 168 §:ssä. Valtuuston ja hallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen sekä toimituskirjan allekirjoittaa kunnanjohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, jollei kunnanhallitus ole päättänyt toisin.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö. Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että

- hallituksen kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintojohtaja
- pöytäkirjan tarkastaa hallituksen valitsevat kaksi tarkastajaa viimeistään seitsemäntenä päivänä kokouksen jälkeen kokouspäivää lukuun ottamatta. Pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa myös kokouksessa
- pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan sähköisesti
- pöytäkirja asetetaan nähtäville yleiseen tietoverkkoon kunnan verkkosivuille tarkastuksen jälkeisenä arkipäivänä salassa pitoa koskevat säännökset huomioiden. Pöytäkirjat pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa kunnan verkkosivuilla kaksi vuotta julkaisusta lähtien.

-
- viranhaltijapäätökset asetetaan nähtäville kunnan verkkosivuille päätöksenantopäivänä ja pidetään nähtävillä yhden kuukauden ajan nähtäville asettamisesta
 - hallituksen ja valtuuston pöytäkirjanotteen tai asiakirjasta annettavan otteen tai jäljennöksen voi allekirjoittaa tai oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjän lisäksi henkilöstöpäällikkö sekä kirjaamon tiedonhallinnan ja arkistoinnin tietopalvelutehtävissä toimivat henkilöt.

Tiedoksi

palvelualueet

§ 161

Elinvoimajaoston valinta valtuuston toimikaudeksi 1.6.2025-31.5.2029

MUODno-2025-283

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Hallintosäännön 8 §:n mukaan kunnanhallitus nimeää jaoston jäsenet ja varajäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaoston perustamisvaiheessa määritetään jaoston tehtäväalue, päätösvalta ja toimikausi.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan kunnanhallituksen alaisuudessa toimii elinvoimajaosto, jonka tehtävänä on käsitellä sekä valmistella hallitukselle kunnan elinvoiman edistämiseen liittyviä strategisia asioita, kannanottoja tai lausuntoja, jotka liittyvät mm. elinkeinopolitiikkaan, maapolitiikkaan, maankäyttö- ja kaavoitusasioihin, asuntopolitiikkaan, kuntakehittämiseen, investointeihin, hankkeisiin tai verkosto- ja järjestöyhteistyöhön.

Elinvoimajaoston esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Asiantuntijajäsenenä jaostoon kuuluvat elinvoima-, hallinto- ja sivistysjohtaja sekä kehittämisspäällikkö.

Kuntalain 30 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan, valiokunnan ja johtokunnan jaostoihin sovelletaan, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään. Tämä koskee muun muassa vaalikelpoisuutta. Vaalikelpoisuudesta kunnanhallitukseen säädetään kuntalain 73 §:ssä.

Kuntalain 31.1 §:n mukaan jaoston jäsenenä voi olla myös toimielimen varajäsen. Valtuusto voi myös päättää, että jaoston jäseneksi, ei kuitenkaan puheenjohtajaksi, voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus

- valitsee toimikaudekseen elinvoimajaoston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,
- valitsee jäsenten keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan,
- päättää, että kunnan vaikuttamistoimielinten edustajat kutsutaan kokouksiin tarvittaessa erikseen ja
- päättää, että elinvoimajaoston sihteerinä toimii kehittämisspäällikkö.

Tiedoksi

asianosaiset, Monetra

§ 162

Kunnanhallituksen edustus toimielimissä

MUODno-2025-292

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Tarkastuslautakuntaa, valtuuston tilapäistä valiokuntaa ja vaalilaissa säädettyjä vaalitoimielimiä lukuun ottamatta kunnanhallitus voi määrätä toimielimeen edustajansa, jolla on toimielimen kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Edustajaksi voidaan määrätä myös hallituksen varajäsen tai kunnanjohtaja. (Hallintosääntö 148 ja 149 §)

Hallituksen jäsenet lautakunnissa

- Henri Muotka (ei jäsenyyksiä)
- Manu Friman (ei jäsenyyksiä)
- Pirkko Rauhala (elinvoimalk, vara, kirjastoauton johtokunta, jäsen)
- Anne-Mari Keimiöniemi (sivistysltk, vara, kirjastoauton johtokunta, vara)
- Jukka Korhonen (ei jäsenyyksiä)
- Juha Niemelä (ei jäsenyyksiä)

Hallituksen varajäsenet lautakunnissa

- Mika Brännare (elinvoimalk, vara)
- Jari Makkonen (elinvoimalk, pj)
- Johanna Mikkola (elinvoimalk, jäsen)
- Maarit Rönkkönen (elinvoimalk, jäsen)
- Pirjo Rauhala (sivistysltk, pj)
- Ismo Micklin (elinvoimalk, vara, sivistysltk, jäsen, maaseutu, jäsen)
- Helena Varis (elinvoimalk, jäsen).

Kunnanhallitus voi määrätä edustajan myös kirjastoauton johtokuntaan, nuorisovaltuuston kokouksiin ja vanhus- ja vammaisneuvostoon.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus

- määrää toimikaudekseen edustajansa elinvoima-, maaseutu- ja sivistyslautakuntiin,
- päättää muiden toimielinten edustajien nimeämisestä ja
- päättää, että edustajan henkilökohtainen varajäsen toimii varaedustajana toimielimissä.

Tiedoksi

asianosaiset henkilöt ja toimielimet

§ 163

Nuorisovaltuuston edustajat toimitielimissä

MUODno-2025-288

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Nuorisovaltuusto on kuntalain § 26 mukainen vaikuttamistoimielin, jolla on edustajia kunnan eri toimielimissä. Hallitus pyysi 30.8.2021 § 249 nuorisovaltuustoa nimeämään edustajat

- kunnanvaltuustoon
- elinvoimalautakuntaan
- hyvinvointilautakuntaan
- sivistyslautakuntaan ja
- vanhus- ja vammaisneuvostoon.

Nuorisovaltuuston edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kaikkiin elinvoima-, hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan kokouksiin, pl. salassa pidettävät tai yksilöitä käsittelevät asiat. Lisäksi ao. lautakunnan puheenjohtajalla on perustellusta syystä oikeus rajata vaikuttamistoimielinten edustajien läsnäolo-oikeutta.

Nuorisovaltuuston edustajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksissa tehtäväalueeseensa liittyvissä asioissa. Vaikuttamistoimielimien edustajilla ei ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Edellisen asettamisen jälkeen hyvinvointilautakunta on lakannut.

Nuorisovaltuustolla on vaalit syksyllä ja edustajat voivat vaihtua.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi, että nuorisovaltuuston edustajina jatkavat nykyiset nuorisovaltuuston vaaleihin saakka.

Tiedoksi

nuorisovaltuusto

§ 164

Korvaus oman laitteen ja tietoliikenneyhteyden käyttämisestä luottamustoimessa

MUODno-2025-291

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Hallintosäännön 103 §:n mukaan kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

Valtuuston päätöksen ja hallintosäännön mukaan kokouskutsut ja aineisto lähetetään sähköisesti. Sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely ovat enenevässä määrin arkea ja kaikki tämä edellyttää esim. tietokonetta tai muuta laitetta ja internetyhteyttä luottamustoimen hoitamiseen.

Kunnan kokoushallintajärjestelmä toimii sähköisenä CaseM-sovelluksen kautta. Luottamushenkilöt kirjautuvat järjestelmään henkilökohtaisilla tunnuksilla ja salasanalla.

Edellisellä valtuustokaudella luottamustoimen hoitamiseen omilla laitteilla ja tietoliikenneyhteyksillä maksettiin kertakorvaus. Toimintamallista ei ole tullut negatiivista palautetta.

Valtuustokaudella 2017–2021 valtuutetuille hankittiin kannettavat tietokoneet luottamustoimen hoitamiseksi. Korvausta omien laitteiden tai tietoliikenneyhteyksien käyttämisestä tuolloin ei ole maksettu.

Keskusvaalilautakunnan työskentelyyn tehdään erillinen ratkaisu laitteiden ja yhteyksien osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää, että

- valtuutetuille, kunnanhallituksen ja lautakuntien (pl. tarkastus- ja keskusvaalilautakunta) jäsenille maksetaan oman tietokoneen/laitteen ja tietoliikenneyhteyden käytöstä kulukorvausta 500 euroa valtuuston toimikaudessa,
- varavaltuutetuille ja lautakuntien varajäsenille sekä tarkastuslautakunnan jäsenille ja varajäsenille maksetaan oman tietokoneen/laitteen ja tietoliikenneyhteyden käytöstä kulukorvausta 200 euroa valtuuston toimikaudessa,
- kulukorvaus kattaa kaikki luottamustoimet ja se maksetaan korkeimman luottamusaseman perusteella (pl. tarkastus- ja keskusvaalilautakunta),
- korvaukset maksetaan valtuustokauden alkaessa,
- jos luottamushenkilö toimii luottamustehtävässään vain osan valtuustokaudesta, hänelle maksetaan laskennallinen osuus korvauksesta. Liikaa maksettu osuus korvauksesta peritään takaisin ja takaisinperintäpäätöksen tekee hallintojohtaja.

-
- mikäli kunnan työntekijä/viranhaltija käyttää kunnan työkonetta (esim. Laplt leasingkone) luottamustoimessa kulukorvausta makseta laitteesta tai yhteydestä.

Tiedoksi

taloushallinto

§ 165

Monialainen lasten ja nuorten yhteistyöryhmä (monialainen lasten ja nuorten palvelu- ja ohjausverkosto)

MUODno-2025-287

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Pouttu, nuorisovastaava, heidi.pouttu@muonio.fi

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kuntalaki määrittelee kunnan toimielimet, joihin kuuluvat mm. valtuusto, hallitus ja lautakunnat. Lisäksi kunnassa voi olla muita, vapaamuotoisempia valmisteluelimiä, kuten työryhmiä.

Työryhmän päätökset eivät ole sitovia, vaan ne ovat esim. valmistelua varsinaisille toimielimille. Työryhmän toimikausi voi olla lyhyempi kuin valtuuston toimikausi, mutta yleensä se on vähintään vuoden pituinen. Työryhmät voivat olla avuksi monenlaisissa kunnan toimintaan liittyvissä asioissa, kuten palveluiden kehittämisessä tai hallinnon tehostamisessa.

Työryhmät voivat olla joko pysyviä tai määräaikaisia ja niiden tehtävät voivat vaihdella kunnan toiminnan eri osa-alueilta. Kunnanhallitus päättää pysyvistä työryhmistä ja lautakunnat voivat perustaa määräaikaisia työryhmiä.

Kunnassa toimii mm. monialainen nuorisotyöryhmä ja toiminnan aloittanut perhekeskusverkosto, jotka käsittelevät lasten ja nuorten asioita ja niissä edustajina taikka jäseninä ovat pitkälle samat henkilöt. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista yhdistää monialainen nuorisotyöryhmä, työpajatoiminnan ja perhekeskusverkoston ohjausryhmät.

Monialainen nuorisotyöryhmä toimii nuorten palvelujen järjestämiseen liittyvän suunnittelun, yhteensovittamisen ja tietopohjan varmistamiseksi. Sen työ kohdistuu nuorisolain mukaisesti kaikkiin kunnassa asuviin alle 29 -vuotiaisiin eikä se käsittele yksittäisten lasten ja nuorten asioita. Monialaisesta yhteistyöstä säädetään nuorisolaissa. Aiemmin on päätetty, että ko. työryhmä toimii myös nuorten työpajan ohjausryhmänä.

Yhdistetyn monialaisen lasten ja nuorten yhteistyöryhmän työskentelyä muutetaan alkavalla kaudella ja esim. tehostetaan esityslistojen laatimisen yhteydessä sitä, keitä ammattilaisia kokouksiin tulee kutsua ja missä järjestyksessä asiat esitellään, jotta voidaan optimoida kokoukseen kutsuttujen ammattilaisten ajankäyttö.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus asettaa pysyvän monialaisen lasten ja nuorten yhteistyöryhmän, joka voi käyttää myös nimeä monialainen lasten ja nuorten palvelu- ja ohjausverkosto. Sen tehtäviin kuuluu mm.

- nuorisolain mukaiset tehtävät,
- työpajatoiminnan ohjausryhmän tehtävät ja
- Muonion alueen perhekeskusverkoston ohjausryhmän tehtävät.

Työryhmässä on edustus seuraavilta tahoilta

- poliisi
- seurakunta
- Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue
- neuvola tai kouluterveydenhuolto
- koulukuraattori
- Muonion lapset ja nuoret ry
- Lappia
- nuorisovaltuusto
- kunnanhallitus.

Lisäksi työryhmään kuuluvat virkansa/tehtävänsä puolesta

- sivistysjohtaja
- perusopetuksen rehtori
- lukion rehtori
- työelämävalmentaja
- nuorisovastaava ja
- varhaiskasvatusvastaava.

Sivistysjohtaja toimii työryhmän puheenjohtajana ja nuorisovastaava sihteerinä. Työryhmän kokouksiin kutsutaan tarvittaessa myös muita asiantuntijoita.

Kunnanhallitus pyytää nimeämään työryhmään alkavalle kaudelle edustajat ja nimeää oman edustajansa.

Tiedoksi

asianosaiset, Lapin hyvinvointialue, Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue, poliisi, Muonion seurakunta, Lappia, Muonion lapset ja nuoret ry, nuorisovaltuusto

§ 166

Lausunto valitukseen kuntakeskustan osayleiskaavasta

MUODno-2020-185

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Korkein hallinto-oikeus on palauttanut ***** menetetyn määräajan valtuuston 24.11.2024 § 11 päätöksestä hyväksyä kuntakeskustan osayleiskaava. Kunnanhallitus merkitsi päätöksen tiedoksi 26.5.2025 § 142.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeudesta saapui 19.6.2025 lausuntopyyntö ***** tekemään valitukseen em. päätöksestä.

***** vaatii valituksessaan päätöksen kumoamista ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista:

1. Osin kiinteistölle Rantavainio 10:102 ja sen edustalle Muonionjärven ja Jerisjoen ranta-alueella sijaitsevalle kunnan tekemälle luvattomalle täyttömaalle sijoitettu V-1 -varaus on jäljempänä esitettävien perusteiden kumottava lainvastaisena. Samoin ranta-alueelle kiinteistön Vainio 10:148 edustalle osoitettu uimaranta-alueen VV -varaus on kumottava yleiskaavalle MRL 39 §:ssä asetettujen sisältövaatimusten vastaisena.
2. Kiinteistön Vainio 10:148 alueelle etelä-kaakkoon sijoitettu kapea VL-alue sekä tilaani Vainio 10:148 kuuluvalla palstalla Lahenrannantien ja Jerisjoen välissä osoitettu MA -varaus on kumottava lainvastaisina.
3. Rukomasaareen sijoitettu SL-1 -varaus tulee kumota jäljempänä esitetyin perusteiden lainvastaisena. Liitteenä 4 on karttapiirroksia (2 kpl) poistettaviksi vaadittavista varauksista.
4. Muonion kunta velvoitetaan lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §:n perusteella korvaamaan minulle tästä valituksesta aiheutuvat oikeudenkäyntikuluni täysimääräisesti laillisine korkoineen. Erittely kustannuksista esitetään vastaselitysvaiheessa.

*****viittaa valituksen perusteluina kaavaehdotuksesta 14.4.2023 tekemäänsä muistutukseen.

1. V-1 -varaus Muonionjärven ja Jerisjoen rannassa

***** on kunnalle esittämissään mielipiteissä ja muistutuksessani korostanut, että hänellä olevan tiedon valossa ***** kiinteistöjen ja Muonionjärven ja Jerisjoen vesialueen väliin sijoittuvan täyttömaan on kunta läjittänyt siihen ilman asianmukaisia vesilain edellyttämiä lupia. Kunnan vastineessa selitetäänkin, että ranta-alueen täyttö on tehty "1990-luvulla vesistön ruoppauksesta syntyneellä maa-aineksella". Täyttömaan oikeudellinen tilanne onkin ollut ***** vaatimuksesta jo pitkään selvitettävänä vesilain mukaisella valvontaviranomaisella eli Lapin ELY-keskuksella. ***** on esittänyt vaatimuksen kunnan velvoittamisesta poistamaan luvatta tehdyn täytön.

Edellä esitetyn perusteella ***** katsoo, ettei kunta voi lähtökohtaisesti tehdä mitään maankäyttösuunnitelmia luvattomasti täytetyille ranta-alueelle. Tämä jo pelkästään siitä syystä, että ***** tulee viimekädessä hallintopakkomenettelyssä

vaatimaan tämän luvattoman täytön poistamista kiinteistöjeni ja rannan välistä, ellei jo valvontaviranomainen tällaista vaatimusta esitä. Samasta syystä myöskään uimarantavaraus ei voi lähtökohtaisesti sijaita tällä luvattomalla täyttömaalla. Muutenkin uimaranta-alueen on sijoitettava siten, että se sijaitsee kiinteästi matkailupalvelukäytössä olevan naapurikiinteistön yhteydessä, eikä ***** kiinteistöön kuuluvalla ranta-alueella tai niiden edustalla kunnan tekemällä luvattomalla täyttömaalla.

***** toteaa, että hänen muistutuksessaan esittämän vaatimuksen johdosta uimaranta-aluetta on hieman siirretty itään lähemmäs olemassa olevaa uimaranta-aluetta, mutta alla olevan kuvan mukaisesti se on edelleen hyvin haitallisesti juuri hänen kiinteistönsä edustalla, eikä siinä paikassa, jossa uimarannan kuuluisi olla eli selkeästi naapurikiinteistön RM -varauksen edustalla.

Kunta/kaavanlaatija on ***** muistutukseen antamassaan vastineessa perustellut V-1 -varauksen säilyttämistä muun muassa seuraavasti: *"Merkintä estää uusien maanmuokkausten tekemistä ja rannan tulva-alueelle rakentamista. Olennaista on ainutlaatuisen jokirantamiljöön taajamakuullinen säilyttäminen ja ympäristöarvojen vaaliminen."* Kunnan perustelut ovat lähinnä hämmästyttäviä, kun edellä selostetuilla tavoin se on itse maanmuokkauksilla ja ranta-alueen täytön rakentamalla pilannut "ainutlaatuisen jokirantamiljöön" ja sen ympäristöarvot. Alla valokuva ranta-alueesta ennen kunnan tekemiä täyttöjä ja nyt niiden jälkeen.

***** toteaa, että kunnan perustelut ovat lähinnä hämmästyttäviä, kun edellä selostetuilla tavoin se on itse maanmuokkauksilla ja ranta-alueen täytön rakentamalla pilannut "ainutlaatuisen jokirantamiljöön" ja sen ympäristöarvot. Oheismateriaalina olevassa valituksessa on valokuva ranta-alueesta ennen kunnan tekemiä täyttöjä ja nyt niiden jälkeen (s. 4 ja 5).

Edelleen***** toteaa, että kunta on perustellut V-1 -yleiskaavavarausta sillä, että alue on voimassa olevassa asemakaavassa VP -varauksella puistoaluetta. Tällä seikalla ei ole kuitenkaan yleiskaavavarausta sitovaa oikeudellista vaikutusta, vaan yleiskaavan on tarkoitettukin olevan ohjeena asemakaavaa muutettaessa ja tässä tapauksessa korostan edelleen sitä, että asemakaavan mukaista puistoaluetta ei voida toteuttaa luvattomasti / laittomasti rakennetulle vesistön täyttöalueelle.

Ilman painavia maankäytöllisiä perusteita ei osaa *****kiinteistöstä ja sen edustalla olevasta rannasta voi osoittaa yleiseen virkistyskäyttöön tilanteessa, jossa ne ovat kiinteästi liittyneet osaksi *****omakotitalon rakennetun rakennuspaikan piha-aluetta. Tämä ratkaisu ja erityisesti hyvin paljon haittaa ja häiriötä aiheuttavan yleisen uimarannan sijoittaminen kiinteistön pihan ja rannan väliin ovat selkeästi yleiskaavalle MRL 39 §:ssä asetettujen sisältövaatimusten vastaisia aiheuttaessaan mainituissa lainkohdassa kielletyin tavoin maanomistajalle kohtuutonta haittaa.

2. VL-varaus kiinteistöni etelä-kaakkoisosassa ja olemassa olevan talousrakennuksen alue rannassa

Kapeat VL-varauksella osoitetut käytävät *****rakennuspaikan etelä-kaakkoispuolella sijoittuvat hyvin ahtaasti ja epätarkoituksenmukaisesti jo rakennettujen rakennuspaikkojen väliin ja osin jopa niillä sijaitsevien rakennusten päälle. Tämä "virkistyskäytävä" ei ole toteuttamiskelpoinen ja aiheuttaisi jo rakennetuille kiinteistöille kohtuutonta haittaa, joten sitä ei voi osoittaa lähivirkistysalueeksi. Maankäytöllisesti perustelluinta olisikin ollut, että myös tämä osa

kiinteistöstä olisi osoitettu osaksi olemassa olevaa rakennuspaikkaa, mihin se luonnollisesti kuuluu.

Tähän vaatimukseen on kunnan / kaavanlaatijan vastineessa esitetty toisaalta, että asemakaavan mukaiset viheralueet on pyritty säilyttämään osayleiskaavassa ja toisaalta on korostettu sitä, että tämä VL -yhteys palvelisi kirkon yhteystarpeita. Kirkkoalueesta on vastineessa esitetty seuraavaa: *"Kirkon ympäristö nähdään tärkeimpänä maisemakuvallisena elementtinä Muonion taajamakuvasa. Kirkon lähiympäristön VL -yhteydet halutaan säilyttää asemakaavan mukaisesti monen muun taajamassa olevan asemakaavan VP - tai VL -varauksen tapaan. VL -alue toimii myös suojavyöhykkeenä RM-alueen ympärillä ja mahdollistaa kirkolle puistoyhteyden läheisiltä asuntoalueilta."*

Kunnan tälle VL -varaukselle esittämät perustelut ovat ristiriidassa todellisuuden kanssa, kun jo pelkästään rakennetut omakotikiinteistöt ja osayleiskaavan mukainen AO-varaus estävät *****kiinteistölle sijoitetun VL -käytävän jatkumisen joka suuntaan ja myöskin länteen kirkon puistoalueelle.

Mitä taas tulee väitteeseen RM-alueen tarvitsemasta "suojavyöhykkeestä", niin tällaiselle varaukselle ei ole esitetty mitään perusteluja. Jos majoituskäytössä olevan RM-alueen ja muun asutuksen väliin tarvitaan rakentamaton suojavyöhyke, on se luonnollisesti sijoitettava matkailuyrittäjän eikä naapurin kiinteistölle. Tällainen ratkaisu on ilmiselvästi MRL 39 §:n tarkoittamin tavoin kohtuuton "suojavyöhykekiinteistön" kannalta. VL -varaukselle ei ole siis esitetty minkäänlaisia maankäytöllisiä perusteita ja se on maanomistajalle kohtuuttomana kumottava lainvastaisena.

Asemakaavallisten varausten säilyttämistä koskevaan väitteeseen voidaan jälleen todeta, että asemakaavoitus ei ohjaa yleiskaavoitusta vaan päinvastoin. Keskeisin yleiskaavan tehtävähän on ohjata tulevaa asemakaavoitusta eli tässä tapauksessa voimassa olevien asemakaavojen muuttamistarpeita. Aiempaa asemakaavoitusta siis päivitettäessä ajantasaiseksi yleiskaava on alueidenkäyttölain (MRL) 42.1 §:n mukaisesti sitovana ohjeena tätä muutostyötä tehtäessä.

Ranta-alueen osalta *****korostaa jälleen muistutuksessaan esitetyn tavoin sitä, että erityisen kiinteästi rakennuspaikkaan liittyy se osa Vainion 10:148 tilaa, jolla sijaitsee vanha rantavaja Lahenrannantien ja Jerisjoen välissä (valokuva liitteenä olevassa valituksessa). Tämä olemassa oleva tilanne / rakennus olisi pitänyt ottaa huomioon kaavavarausten rajauksissa siten, että rantapalsta olisi muutettu muun rakennuspaikan tapaan AO-alueeksi. Valitusvaiheessa kaavaan ei voi tehdä enää muutoksia, joten *****on joutunut vain vaatimaan nyt tälle kiinteistön palstalle osoitetun MA-varauksen kumoamista. Olemassa olevan rakennuksen ja nykyisen maankäytön olisi pitänyt merkitä tämän palstan säilyttämistä osana rakennuspaikkaa, vaikka se teoreettisesti sijaitseekin tulvaalueella. Rakennus on tästä huolimatta voinut sijaita tällä paikallaan jo vuosikymmeniä. Kyseessä on Vainio-kiinteistön vanha rantasauna, joka on aina kuulunut Vainio-kiinteistön ranta-alueelle. Rakennus on tosin Lahenrannantien siirron yhteydessä luvallisesti siirretty ja on nykyisin rantavaja (valokuva liitteenä olevassa valituksessa).

3. Rukomasaaren SL-varaus

Kuten *****on jo aiemmissa mielipiteissään todennut, ei Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla Rukomasaaren ja sen sisällä sijaitsevan Muonionjärven hyvin

arvokkaalle luonnonsuojelualueelle tule ohjata minkäänlaista yleistä virkistyskäyttöä, joka olisi nyt valituksenalaisen kaavan SL-1 -varauksen mukaan mahdollista.

Valituksenalaisen osayleiskaavan luontoselvityksessä on monin paikoin (mm. sivut 12, 17, 20, 21, 22 ja 24) korostettu Rukomasaaren ja sen sisällä olevan Muonionjärven aluetta erityisesti linnustonsuojelun kannalta tärkeänä pesimäalueena esimerkiksi suokukolle. Edelleen Rukomasaaren niittyalueet on luontoselvityksessä todettu arvokkaiksi suojelukohteiksi myös itsessään sen lisäksi, että ne palvelevat myös lintujen pesimäalueina. Rukomasaaren ja Muonionjärven erityiset luontoarvot ovat juuri sellaisia, jotka ovat erityisen herkkiä virkistyskäytön aiheuttamalle häiriölle, joten on selvää, ettei alueelle S-1 -varauksen mukaisesti tule ohjata virkistyskäyttöä. Kun kaavan valmisteluvaiheessa *****tekemiä vaatimuksia varauksen muuttamisesta SL-alueeksi ei hyväksytty, on hänen tässä vaiheessa valitettavasti vain vaadittava S-1 -varauksen kumoamista kokonaan.

4. Yhteenveto ja oikeudenkäyntikulujen korvaaminen

Edellä esitetyin perustein valitusvaatimuksessan esitetyt valituksenalaisen osayleiskaavan mukaiset varaukset tulee kumota lainvastaisina.

Muonion kunnalla olisi ollut *****mielipiteiden ja muistutuksen perusteella mahdollisuus korjata lainvastaiset varaukset ilman tätä valitusprosessiakin, joten olisi lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §:n mukaisesti kohtuutonta, että *****pitäisi nyt pitää tästä valitusasiasta hänelle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut hänen vahinkonaan. Lisäksi *****huomauttaa, että Muonion kunnan suhtautuminen laillisiin oikeuksiini on ollut räikeän piittaamatonta, kun hänelle ei lainmukaisesta pyynnöstä huolimatta toimitettu kaavapäätöstä valitusaikana, joten hän joutui hakemaan menetetyn määräajan palauttamista korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Kaavan laatija on toimittanut vastineen valituksen sisältöön liittyviin seikkoihin

Valituksen kohdat 1 ja 2 ovat kiinteästi toisiinsa liittyviä, joten niitä käsitellään seuraavassa yhtenäisenä kokonaisuutena (V-1 -varaus Muonionjärven ja Jerisjoen rannassa, MA-varaus olemassa olevan vajarakennuksen alueella ja sen viereinen, kiinteistön ulkopuolinen VV -uimarantavaraus sekä VL-varaus kiinteistön etelä-kaakkoisosassa).

Vastine: 1. V-1 -varaus Muonionjärven ja Jerisjoen rannassa ja 2. VL-varaus kiinteistö etelä-kaakkoisosassa ja olemassa olevan talousrakennuksen alue rannassa

Sijoittuminen taajamarakenteessa ja tulvavaara

Valituksen alaisten Vainio- ja Rantavainio -kiinteistöjen sijainti taajamarakenteessa on osoitettu punaisella ovaalilla kaavakarttaotteessa. Kyseiset kiinteistöt sijoittuvat kiinteänä osana Muonion keskustan kehittyvää taajamarakennetta, mutta kuuluvat Muonionjoen tulvavaara-alueeseen. Tulva-alueen raja on osoitettu kaavakartassa sinisellä katkoviivalla /kerran 100 vuodessa toistuvaa tulvavedenkorkeutta vastaava korkeustaso. Alueella on rakentamisrajoitus niin, että alimmat kastumiselle arat rakenteet tulee sijoittaa vähintään 0,5 metriä osoitetun tulvakorkeuden yläpuolelle ja että merkittävämpää pengertämistä ei sallita. (Kuvat ovat liitteenä olevassa vastineessa.)

Yleiskaavan aluevaraukset kiinteistöjen kodalla

Yleensä M-alueet pyritään sijoittamaan taajama-alueiden ulkopuoleisille maa- ja metsätalousalueille, missä ei ole rakentamispaineita. Osayleiskaavan M-alueet rajoittuvat taajaman pohjois-, itä- ja etelälaitaan ja ovat luonteeltaan pääosin metsäisiä alueita. MA -alueilla pyritään osoittamaan avoimina peltoalueina säilytettävät kulttuurihistoriallisesti ja taajamakuullisesti arvokkaat peltoalueet, joten niiden osoittamiselle taajaman yhteyteen löytyy perustelunsa. V -alkuisilla merkinnöillä osoitetaan taajamarakenteessa keskeiset lähivirkistysalueet. Valituksen alaiset kiinteistöt kuuluvat sekä V-1 ja MA -alueisiin rannan puoleisilta osiltaan sekä AO ja VL -alueisiin Lahenrannantien eteläpuolella.

Kulttuuriympäristö kiinteistöjen alueella

Yleiskaavan yhteydessä tehdyn **maisemaselvityksen** mukaan MA-alueeksi osoitettu ranta-alue on "tärkeä avoin maisematila" ja samalla alue kuuluu myös "maisemallisesti merkittäväksi" osoitettuun aluerajaukseen. Kiinteistö Vainio 10:148 kuuluu lisäksi eteläosaltaan maisemaselvityksen "taajamakuullisesti tunnistettavaan aluekokonaisuuteen". Kaava-alueen rannoille sijoittuvat niitty- ja peltoalueet ovat melko pienialaisia, mutta maisemakuullisesti kuitenkin tärkeitä. Peltoalueet tulisi säilyttää mahdollisimman suurelta osin avoimena, mieluiten viljely- tai laidunkäytössä.

Lapin kulttuuriympäristöohjelmassa on huomioitu Muonion kirkonkylän vanha osa ja jokilaakson kulttuurimaisema. Muonion kirkonkylän vanha osa käsittää kirkonmäen lähiympäristöineen. Alue on valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö. Muonion jokilaakson kulttuurimaisema käsittää koko kirkonkylän alueen mukaan lukien kirkon seudun. Alue on huomioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi sekä arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi.

Kaavakartalla kiinteistön 498-401-10-148 rakennettu pihapiiri kuuluu "KYLÄKUVAN SÄILYMISEN KANNALTA TÄRKEÄLLE ALUEELLE": Alue, jolla vanhat rakennukset, pihapiirit viljelyksineen ja raitti/kylämaisema on pyrittävä säilyttämään. Alueella tapahtuva korjaus- ja uudisrakentamisen tulee sopeuttaa alueen maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin ja pyrkiä hyödyntämään perinteisiä materiaaleja, värejä ja työtapoja. Korjaus- ja täydennysrakentamisessa tulee huomioida alueen pihapiirien rakenne, ominaispiirteet, materiaalit, sijoittelu ja mittakaava.

V-1 -alue ja kunnan läjitys

Rantavainio -kiinteistö kuuluu länsiosaltaan osayleiskaavan V-1 -alueeseen. V-1 -aluemerkintä ei kiellä tontin nykyistä käyttöä ja olemassa olevia toimintoja sekä mahdollisten rakennusten käyttöä ja ylläpitoa. Merkintä estää uusien maanmuokkausten tekemistä ja rannan tulva-alueelle rakentamista.

Yleiskaavan maisemaselvityksessä V-1 -alue on merkitty "Taajamakuullisesti jäsentymättömäksi alueeksi". (Kuvat ovat liitteenä olevassa vastineessa.)

Maisemaselvityksessä kiinteistökokonaisuuteen kuuluu sekä taajamakuullisesti tunnistettavaa aluekokonaisuutta (Lahenrannantien eteläpuoli) että Lahenrannantien pohjoispuolista avointa maisematilaa ja taajamakuullisesti jäsentymätöntä aluetta. Taajamakuullisesti jäsentymätön alue kuuluu kokonaisuudessaan yleiskaavan V-1 -alueeseen.

Alueen läjitystä on tapahtunut ennen nyt laadittua yleiskaavaa jo 1990-luvulla. Jokirannassa on tehty Ympäristökeskuksen ohjauksessa vesistön laadun ja virtauksen parantamisen, sekä kalakannan ylläpitämisen ja elvyttämisen vuoksi ruoppauksia ja

rantaläjityksiä 1990-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa. Yleiskaavan kieltävä määräys pengertämisestä ei määrää taannehtivasti jo tehtyjä läjitysalueita. Kunta voi kehittää V-1 aluetta taajamapuistona pitkällä tähtäimellä jokirannan maisema- ja kulttuuriarvoja kunnioittaen. Kunta voi antaa alueelle tarvittavia sijoittamislupia ratkaistaessaan puistoalueen käyttöä. (Kuvat ovat liitteenä olevassa vastineessa.)

Yleiskaava ja vesilain mukaiset luvat

Yleiskaavassa ei ratkaista vesilain mukaisia lupamenettelyjä eikä vesitalousasian oikeudellista tilaa, vaan osoitetaan maankäytön tavoiteltu kehittyminen yleiskaavalle asetetun tavoitevuoden mukaisesti. Kaavoitusta ohjaa alueidenkäyttölaki (132/1999). Alueidenkäyttölain 3 §:n mukaan lain mukaiset alueiden käyttöä koskevat tavoitteet ja suunnitelmat on, siten kuin erikseen säädetään, otettava huomioon suunniteltaessa ja päätettäessä muun lainsäädännön nojalla ympäristön käytön järjestämisestä.

Yleiskaavaa voidaan toteuttaa erilaisilla hankkeilla, joita ohjaa hanketta koskeva lainsäädäntö.

Vesilain (587/2011) 1. luku 2 §:n mukaan lakia sovelletaan vesitalousasioihin. Vesistön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan vesitalousasiaan, joka ei edellytä tämän lain mukaista lupaa, sovelletaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (86/2000) säädetään. Vesilain mukaiset luvat liittyvät erilliseen lupaa edellyttävään hankkeeseen Vesilain (587/2011) 3. luku 1 §.

Yleiskaava ei ole vesilaissa määritelty hanke.

Yleiskaava laaditaan ajantasaisen karttapohjan päälle. Maanmittauslaitoksen kartta-aineistossa on jo 1990-luvulta lähtien rantaviiva ollut nykyisessä paikassa ja alueen maastonmuodot on osoitettu maastokartassa.

Huomattakoon, että vesialueen raja määritellään vesilain 1 luvun 5 §:ssä 1 ja 2 momentissa seuraavasti: Tätä lakia sovellettaessa pidetään vesialueen rajana maata vastaan keskivedenkorkeuden mukaista rantaviivaa.

Jos vedenkorkeus tai vesi- ja maa-alueen keskinäinen asema muuttuu tai on muuttunut, vesialueen raja määräytyy muutoksen jälkeisten vedenkorkeuksien mukaan.

VV-alue/uimaranta

Vainio -kiinteistön vieressä on ollut Muonion kunnan historiassa jo pitkään yleinen uimaranta-alue. Paikka on katsottu sijainniltaan uimarannalle tarkoituksenmukaisena. Kyseinen kohta on ollut kuntalaisten suosima uimapaikka jo pitkään ja uimarannan aluevaraus näkyy nykyisenkaltaisena ainakin jo vuoden 1996 ilmakuvassa. Vanhempaa ilmakuva-aineistoa ei ole käytössä. Viereiset kiinteistöt ovat tottuneet vuosikymmenten saatossa tilanteeseen.

Liitteenä olevassa vastineessa on kuvaote Google Maps -kartasta, jossa Pekosen uimarannan ääriviivat hahmottuvat hyvin vihreästä taustastaan. Uimaranta ulottuu reunoiltaan osittain Vainio -kiinteistön (498-401-10-148) kohdalle. Yleiskaavassa uimaranta-alue on sijoitettu nykyiselle paikalleen. Uimaranta palvelee kunnan kaikkia asukkaita, eikä pelkästään Lahenrannantien eteläpuoleista RM -aluetta. Uimarannan kohtaa ei ole täytetty, täyttöalue näkyy alla olevan kuvaotteen vasemmassa laidassa. Täyttöalueen ja saunan väliin jää hulevesialue ja avointa nurmialuetta

Suhde ajantasakaavaan

Uimarannan alue

Rantavainio ja Vainio kiinteistöjen rajat on osoitettu liitteessä olevassa vastineen karttaotteissa sinisellä korostuksella ja pinkillä värillä. Asemakaavassa Lahenrannantien puoleiset kiinteistöt (Rantavainio) ja kiinteistön osat (Vainio) kuuluvat kokonaisuudessaan VP-alueeseen eli puistoalueeseen, joka on tarkoitettu yleiseen käyttöön.

Asemakaavan VR-aluevaraus ja yleiskaavan VL-aluevaraus kiinteistön (Vainio) etelälaidalla

Yleiskaavassa on säästetty ajantasakaavan mukainen VR-yhteys kortteleiden välillä kirkolle. Viheryhteys on ollut asemakaavassa hyvin pitkään ja sitä on haluttu näyttää osana taajaman viherrakennetta myös yleiskaavassa niiltä osin, kuin yhteys on vielä mahdollinen. Yleiskaavan aluevaraus on yksinkertaistettu asemakaavavarauksesta ja VL-varauksen sijaintia voidaan mahdollisen asemakaavamuutoksen yhteydessä hienosäätää. Viheryhteys on johdonmukainen ja tärkeä taajamarakenteessa luomalla asukkaille yhteistä käytettävää viheraluetta ja kulkumahdollisuutta valtakunnallisesti merkittävän kirkon kulttuuriympäristöön korttelialueiden välialueilla. VL-yhteys liittyy kirkon ympärille kiertyvään vapaaseen VL-alueeseen eikä sen poistamisella saavuteta uusia rakennuspaikkoja.

Yleiskaavoituksen ja asemakaavoituksen välinen suhde

Alueidenkäyttölain 35 §:n mukaan yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrättyllä alueella.

HE 101/1998 35 §:n yleisten perustelujen mukaa: Yleiskaavan tarkoitusta koskeva säännös on osittain ainoastaan informatiivinen säännös, jossa yleisluonteisesti tuodaan esille, mitä tarkoitusta varten yleiskaavoja laaditaan. Säännöksellä on kuitenkin myös oikeudellista merkitystä sen vuoksi, että yleiskaavoja voidaan laatia vain näitä varsin joustavin normein ilmaistuja tarkoituksia varten.

Yleiskaavoituksen lähtökohtainen päämäärä on kunnan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön ohjaaminen. Pääsääntöisesti yleiskaava ohjaa maankäyttöä yleispiirteisesti ja ohjaus tarkentuu vasta asemakaavoituksessa. Lisäksi yleiskaavan tärkeä tehtävä on kunnan alueiden käytön tavoitellun kehityksen osoittaminen ja toimintojen yhteen sovittaminen.

Yleiskaavassa tulee esittää myös periaatteet ja osoittaa alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi. Yleiskaava siis ohjaa asemakaavojen laatimista ja muuta suunnittelua.

Yleiskaavalla voidaan osoittaa ympäristöön kohdistuva muutos, vahvistaa olemassa oleva vallitseva tilanne, tai jopa ohjataan supistumista. Yleiskaava ohjaa tulevaa asemakaavoitusta kaikissa tilanteissa. Asemakaava voi olla yleiskaavassa ratkaistava nykytilaa kuvaava tilanne, jota ei ole tarvetta muuttaa.

Valituksen kohta 3

Valituksen kohta 3 koskee Rukomasaareen sijoitettua SL-1 -varausta.

SL -merkinnällä osoitetaan LSL:n nojalla perustetut tai perustettaviksi tarkoitetut luonnonsuojelualueet. Valtion mailla ne ovat pääsääntöisesti joko lailla tai asetuksella

perustettuja kansallispuistoja, luonnonpuistoja tai muita suojelualueita. Yksityiselle kuuluvilla alueilla luonnonsuojelualue voidaan perustaa alueellisen ympäristökeskuksen päätöksellä.

Yksityiset suojelualueet merkitään yleisesti YSA-merkinnällä. (kts. Esim. YM opas Yleiskaavamerkinnot ja määräykset)

Rukomasaaren SL-1 aluemerkinällä halutaan turvata alueen suojeluarvot, mutta myös mahdollistaa saaren virkistyskäyttö viranomaisohjeistuksen mukaisesti. Kaavamerkintää ovat tukeneet kaavaa ohjaavat ympäristöviranomaiset, kuten ELY-keskus ja Lapin liitto. ELY-keskus on antanut jo kaavan luonnosvaiheessa seuraavan tavoitteen omassa lausunnossaan (3.5.2021): "*Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ensisijaisena maankäyttönä alueella tulisi olla luonnonsuojelu, joka ei ole esteenä virkistyskäytölle*". Liitteenä olevassa vastineessa on ote lausunnosta.

Lopullinen kaavamääräys Rukomansaaren lounaislaitaan on muotoutunut seuraavaksi: *SL-1 Luonnonsuojelualue, jolla on virkistyskäyttöä. Alue on luonnonsuojelulla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu. Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueen luonnonympäristö tulee säilyttää ja ympäristöä hoidetaan huomioiden virkistysten tarpeet. Alueella on voimassa mrl 43.2 § toimenpiderajoitus: maisemaa muuttavia toimenpiteitä, kuten avohakkuuta sekä maanmuokkausta ei saa suorittaa ilman mrl: 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Alueella tai sen vaikutuspiirissä toimittaessa tulee asianmukaisella tavalla arvioida hankkeiden vaikutukset Natura-alueeseen (Luonnonsuojelulaki 35 §).*

Valituksen kohta 4

Valituksen kohta 4 koskee yhteenvedoa ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Yhteenvedon osalta kohdat 1-3 on käsitelty omana kohtinaan edellä.

Muonion kunnanhallitus on 23.9.2024 § todennut korkeimmalle hallinto-oikeudelle antamassaan selvityksessä, että *****ei ole toimitettu pyydettyä pöytäkirjanotetta valtuuston päätöksestä. Virhe oli inhimillinen eikä johtunut räikeästä piittaamattomuudesta.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle, että *****valitus valtuuston päätöksestä 29.4.2024 § 11 kuntakeskustan osayleiskaavan hyväksymisestä hylätään aiheettomana.

Kunnanhallitus esittää edelleen, että *****vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta hylätään.

Tiedoksi

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Kunnanhallitus, § 14,25.01.2021
Elinvoimajaosto, § 3,07.04.2022
Kunnanhallitus, § 131,30.05.2022
Kunnanhallitus, § 40,27.02.2023
Kunnanhallitus, § 126,24.04.2023
Kunnanhallitus, § 5,22.01.2024
Kunnanhallitus, § 70,22.04.2024
Kunnanvaltuusto, § 11,29.04.2024
Kunnanhallitus, § 141,26.08.2024
Kunnanhallitus, § 168,23.09.2024
Kunnanhallitus, § 142,26.05.2025
Kunnanhallitus, § 167, 25.08.2025

§ 167

Muonion kuntakeskustan osayleiskaavan osittainen täytäntöönpano

MUODno-2020-185

Kunnanhallitus, 25.01.2021, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Oheismateriaali

- 1 Kaavaselostusluonnos_Muonion_kuntakeskus_OYK
- 2 Muonio oyk kaavakarttaluonnos 10 000 20201111

Valtuusto hyväksyi 24.11.2014 § 47 osayleiskaavan laatimisen kuntakeskuksen alueelle ja hallitus 23.4.2018 § 117 kaavan laatijaksi FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy:n. Hallitus päätti 28.5.2018 § 151 osayleiskaavan vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 11.6.2018 alkaen. Kuntalaisille järjestettiin tiedotus- ja keskustelutilaisuus 19.6.2018.

Suunnittelutyön tarkoituksena on laatia kuntakeskustan asemakaavoitusta ja muuta maankäyttöä ohjaava yleiskaava selvityksineen. Suunnitelma laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena aluevarausyleiskaavana, jossa määritellään tuleva alueidenkäyttö.

Osayleiskaavassa suunnitellaan alueiden käyttötarkoitukset pääpiirteissään, alueiden mitoitus, liikenneverkko, suojelutarpeet ja kehittymistä kuvaavat ohjeelliset merkinnät.

Suunniteltu osayleiskaava-alue on kokonaisuudessaan Muonion kunnan alueella rajautuen lännessä Muonionjokeen, Harrinivan eteläpuolelta Oustajärven ja Isolompolon kautta pohjoiseen Keinovuomanmaahan. Alueen pinta-ala on noin 15 k-m² ja alueella on vireillä asemakaavoituksia, mutta ei yleis- tai ranta-asemakaavoja.

Lähtökohtana kaavanlaadinnassa on FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy:n laatimat selvitykset (muut vaiheet täydentyvät myöhemmin):

- osallistumis- ja arviointisuunnitelma 5.9.2018
- luontoselvitys 22.1.2019
- maisema- ja taajamaselvitys 5.2.2019
- rakennetun kulttuuriympäristön selvitys ja inventointi 28.11.2018

- maaperäselvitys 2.1.2018
- liikenneselvitys 14.2.2019
- hulevesiselvitys 27.1.2019
- Master Plan 30.6.2020.

Osayleiskaavan laadinta on edennyt luonnosvaiheeseen.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:ssä säädetään, miten MRL 62 §:ssä tarkoitettu vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa järjestetään: Tilaisuuden varaaminen mielipiteen esittämiseen voidaan tehdä asettamalla valmisteluaineisto nähtäville ja varaamalla tilaisuus esittää mielipide määräajassa kirjallisesti tai suullisesti taikka erityisessä kaavaa koskevassa tilaisuudessa tai muulla sopivaksi katsottavalla tavalla. Tilaisuuden varaamisesta ilmoitetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetulla, osallisten tiedonsaannin kannalta toimivalla tavalla. Ilmoitus on aina julkaistava vähintään yhdessä paikkakunnalla leviävässä sanomalehdessä. Lausuntojen pyytämisestä säädetään asetuksen 28 §:ssä.

Osayleiskaavaluonnos 11.12.2020 ja -selostus 1.12.2020 toimitetaan oheismateriaalina.

Kaavanlaatija järjestää luonnosvaiheessa yleisötilaisuuden, johon voi osallistua etäyhteydellä. Tilaisuuden järjestämisessä huomioidaan koronavirustilanne.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee kuntakeskuksen osayleiskaavan valmisteluasiakirjat tiedoksi ja asettaa ne nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Lausunnot pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Elinvoimajaosto, 07.04.2022, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Kunnanvaltuusto päätti osayleiskaavan luonnosvaiheen uudelleen nähtäville laittamisesta kaavan luonnoksen nähtävällä olon jälkeen.

Kaavoittaja on laatinut saapuneista lausunnoista ja muistutuksista vastineluonnokset, sekä päivittänyt kaavakarttaa tarvittavilta osin. Tiivistelmä tehdyistä muutoksista, vastineluonnokset ja päivitetty kaavakartta kokouksen oheismateriaalina. Kaavoittaja esittelee vastineet ja kaavakartan jaoston kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimajaosto päättää esittää kunnanhallitukselle luonnosvaiheen uudelleen nähtäville laittamista.

Kokouskäsittely

Kaavoittaja esitteli vastineet ja kaavakartan jaoston kokouksessa. Elinvoimajaosto keskusteli esittelyn pohjalta ja evästi kaavoittajaa osayleiskaavan laadinnassa mm. yhteystarpeiden osalta.

Päätös

Elinvoimajaosto päätti esittää kunnanhallitukselle luonnosvaiheen uudelleen nähtäville laittamista. Lisäksi elinvoimajaosto sopi, että avoin yleisötilaisuus järjestetään 1.6.2022.

Esteellisyys

Katri Rantakokko ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Kunnanhallitus, 30.05.2022, § 131

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Liitteet

1 Muonion_oyk Kaavaluonnos_20220525__10 000

Muonion kirkonkylän osayleiskaavan valmisteluaineisto ns. kaavaluonnos on pidetty nähtävillä 19.2.2021–31.5.2021. Kaavaluonnos on esitelty 3.5.2021 järjestetyssä yleisötilaisuudessa. Valmisteluaineistosta saapui paljon palautetta ja sen vuoksi valtuusto esitti, että osayleiskaavan valmisteluaineisto asetetaan uudelleen nähtäville muutosten jälkeen. Kaavan laatijan organisaatiossa on tapahtunut henkilöstömuutoksia, mikä on vaikuttanut kaavaprosessin aikatauluun.

Elinvoimajohtaja on käynyt yhdessä kaavan laatijan kanssa kaavaneuvottelun ELY-keskuksen kanssa 5.5.2022, erillispalaverin ELY-keskuksen liikennepuolen kanssa 23.5.2022 ja erillispalaverit Torniolaakson museon kanssa 23.5.2022 ja 24.5.2022.

Kaavan laatija on laatinut saapuneista lausunnoista ja muistutuksista vastineluonnokset, sekä päivittänyt kaavakarttaa tarvittavilta osin. Tiivistelmä tehdyistä muutoksista, vastineluonnokset ja päivitetty kaavakartta kokouksen oheismateriaalina.

Mielipiteiden, lausuntojen ja käytyjen neuvotteluiden perusteella kaavaluonnosta on päivitetty mm. seuraavasti; virkistysreitti poistettu Muonionjoen varrelta, Ollinmäen, Juhontörmän ja Putaanrannan MA-alueet muutettu AO-1 -alueiksi, TY-alueita laajennut VT21:n varrella, V-1 -alueet muutettu MA-alueiksi Niemenpäässä, Jerisjoen varrella, Roimaanniemessä ja kirkon ympärillä, AO-alueet muutettu AO-1 -alueiksi kirkon ympärillä, V-1 -alueet muutettu AO-alueiksi Lahdenrannassa, Päämaan pohjavesialueen rajausta lisätty, suojeltavien rakennusten merkintöjä tarkennettu, tunnistettu Ratsutie historiallisena postitienä, V-3 -alue muutettu SL-1 -alueeksi, tarkennettu AO-alueiden rajauksia.

Yleisötilaisuus järjestetään 16.6.2022 Muonion yläkoulun auditoriossa.

Ehdotus

Puheenjohtajan selostuksesta:

Kunnanhallitus merkitsee kuntakeskuksen osayleiskaavan valmisteluasiakirjat tiedoksi ja asettaa ne nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Lausunnot pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kokouskäsittely

Ennen tämän asian käsittelyä puheenjohtaja totesi, että kokouksessa pidetään tauko klo 18.25-18.35.

Tauon jälkeen suoritettiin nimenhuuto ja puheenjohtaja totesi paikalla olevan samat henkilöt kuin ennen tauon alkamista.

***** poistui esteellisenä tämän käsittelyn ajaksi.

Päätös

Hallitus hyväksyi ehdotuksen.

Esteellisyys

***** (hallintolaki 28.1 §)

Kunnanhallitus, 27.02.2023, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Muonion kirkonkylän osayleiskaavan valmisteluaineisto ns. kaavaluonnos on pidetty nähtävillä 19.2.2021 – 31.5.2021. Kaavaluonnos on esitelty 3.5.2021 järjestetyssä yleisötilaisuudessa. Valmisteluaineistosta saapui paljon palautetta ja sen vuoksi valtuusto esitti, että osayleiskaavan valmisteluaineisto asetetaan uudelleen nähtäville muutosten jälkeen. Päivitetty valmisteluaineisto on pidetty nähtävillä 8.6.2022 – 8.8.2022. Päivitetty valmisteluaineisto on esitelty 16.6.2022 järjestetyssä yleisötilaisuudessa. Kaavan laatijan organisaatiossa on tapahtunut useita henkilöstömuutoksia, mikä on viivästyttänyt kaavaprosessin aikataulua.

Elinvoimajohtaja on käynyt yhdessä kaavan laatijan kanssa kaavaneuvottelun ELY-keskuksen kanssa 25.1.2023 ja erillispalaverin Torniolaakson museon kanssa 16.2.2023.

Kaavan laatija on laatinut saapuneista lausunnoista ja muistutuksista vastineluonnokset, sekä päivittänyt kaavakarttaa tarvittavilta osin. Tiivistelmä tehdyistä muutoksista, vastineluonnokset ja kaavaehdotus kokouksen oheismateriaalina.

Mielipiteiden, lausuntojen ja käytyjen neuvotteluiden perusteella kaavaluonnosta on päivitetty mm. seuraavasti: lisätty TY-alueen Kerässiepintien pohjoispuolelle, päivitetty suojeltavien rakennusten merkintöjä, laajennettu Miljoonatien TY-aluetta, muutettu

kirkon ympärillä ollut MA-alue VL-1 -alueeksi ja tarkennettu rajausta, päivitetty Oostatien, Suukoskenvaaran ja Keräsiepiintien AO-alueita sekä päivitetty kaavamääräyksiä.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee kuntakeskuksen osayleiskaavan kaavaehdotuksen tiedoksi ja asettaa sen nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Lausunnot pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kokouskäsittely

***** ilmoitti esteellisyyden ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä toimi kunnanjohtaja.

Hallitus keskusteli kaavaehdotuksta.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen ja päätti, että osayleiskaavaehdotuksesta järjestetään esittelytilaisuus yleisölle.

Esteellisyys

***** (hallintolaki § 28.1)

Kunnanhallitus, 24.04.2023, § 126

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Kunnanhallitus päätti 27.2.2023 § 40 asettaa osayleiskaavan kaavaehdotuksen nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi ja pyytää lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus on asetettu nähtäville kunnan verkkosivuille ja elinvoimapalveluihin, mutta kuulutusta ei ole ilmoitettu sanomalehdessä.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus jatkaa osayleiskaavaehdotuksen nähtävilläoloaikaa vähintään 30 päivän ajan ja lausunnot pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Ehdotuksesta jo saapuneet muistutukset otetaan huomioon.

Kokouskäsittely

Hallintojohtaja ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Kunnanjohtaja toimi pöytäkirjanpitäjänä tämän asian ajan.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys

***** (hallintolaki 28.1 §)

Kunnanhallitus, 22.01.2024, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja, jussi-pekka.tammilehto@muonio.fi

Oheismateriaali

- 1 P35476_Muonio_OYK_vastine_ehdotusvaihe_22122023_
- 2 Muonion_KaavaEhdotus_20231222__10 000__
- 3 1_P35476_Muonio_kuntakeskusta_OYK_kaavaselostus hyväksyntään_22122023
- 4 muonion_kaavaehdotus_20230222__J-P lisäykset_231212

Kuntakeskustan osayleiskaavan ehdotus on pidetty nähtävillä 14.3.2023 – 16.4.2023 ja 2.5.2023 – 2.6.2023. Kaavaehdotuksesta saapui 3 lausuntoa ja 24 muistutusta. Kaavoitusprosessin kestoa on pitkittänyt mm. kaavan laatijan organisaatiossa tapahtuneet henkilöstömuutokset, viranomaisen vaatimat lisäselvitykset ja olemassa olevien selvitysten päivitykset sekä kaavaehdotuksesta tiedottaminen.

Kaavanlaatija on laatinut saapuneista lausunnoista ja muistutuksista vastineluonnokset sekä päivittänyt kaavakarttaa tarvittavilta osin. Tiivistelmä tehdyistä muutoksista, vastineluonnokset ja kaavaehdotus kokouksen oheismateriaalina.

Kaavakarttaa, -määräyksiä ja -selostusta on korjattu ehdotusvaiheen palautteen osalta. Alueella on tehty yksittäisiä rajaustarkastuksia (AO, AP, AL, LP, PY, TY, VL-1, VV ja M) ja C-alueita (keskustatoimintojen alue) on laajennettu aiemmin osoitettujen ydinkeskustan P- ja PY-alueille.

Kaavassa on uusi AO-2 -merkintä, joka mahdollistaa myös maatilamatkailun ja maatalouden harjoittamisen. Lisäksi kaavaan on lisätty uusi TY-1 -merkintä, joka mahdollistaa yritystoimintaan tukeutuvan asumisen. V-1 -kaavamääräystä on täydennetty olemassa olevien talousrakennusten ylläpidön vaativien toimien sallimisella (mm. saunat). Virkistysreittejä on linjattu loogisemmaksi aluerajaustarkistusten myötä. Krossiradan tarpeisiin kehitettävän urheilu- ja virkistyspalveluiden aluevaraus on poistettu jätevedenpuhdistamon vierestä.

Uuden luonnonsuojelulain mukaisesti määräyksiä on päivitetty W-1, SL- ja SL-1 alueilla. Maaperäselvityksen tiedot on tarkistettu vastaamaan nykyistä tilannetta. Korjaukset on tehty myös kaavaselostukseen ja kaavakarttaan.

Tulvavedenkorkeutta ja tulva-alueita koskeva selostusosa ja määräys on tarkistettu. Ulttosuuli on lisätty sr-kohteena kaavakarttaan ja Sr-15.1 -merkintä on poistettu ja korvattu yhteisellä sk-2.15 -aluemerkinnällä toisen poistettavan kohteen sr-15.2 kanssa.

Tirrojänkälle M-alueelle on lisätty osa-aluemerkintänä maa: "Ohjeellinen alueen osa, jonne saa sijoittaa puhtaita maa-aineksia."

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy kirkonkylän osayleiskaavaehdotuksen.

Kokouskäsittely

Minna Back, Petteri Hirsikangas ja hallintojohtaja ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Pirkko Rauhala toimi puheenjohtajana, kunnanjohtaja sihteerinä ja Manu Friman pöytäkirjantarkastajana tämän pykälän ajan.

Elinvoimajohtaja esitteli kaavaehdotukseen tehtyjä muutoksia ja hallitus keskusteli muutosten vaikutuksista.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys

Minna Back (hallintolaki § 28.5)

Petteri Hirsikangas (hallintolaki § 28.5)

Katri Rantakokko (hallintolaki § 28.5)

Kunnanhallitus, 22.04.2024, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Liitteet

- 1 Muonio_kuntakeskusta_OYK_kaavaselostus_20240320
- 2 Muonio_OYK_vastine_ehdotusvaihe_20240320
- 3 Muonio_OYK_kaavaehdotus_20240320__10 000
- 4 Muonio_OYK_kaavaehdotus_20240320__hyväksymisvaiheen korjaukset

Kaavakarttaa, -määräyksiä ja -selostusta on korjattu ehdotusvaiheen palautteen osalta ja kaavan laatija on toimittanut 20.3.2024 päivitetyn aineiston.

Alueella on tehty yksittäisiä rajaustarkastuksia (AO, AP, AL, LP, PY, TY, VL-1, VV ja M) ja C-alueita (keskustatoimintojen alue) on laajennettu aiemmin osoitettujen ydinkeskustan P- ja PY-alueille.

Kaavassa on uusi AO-2 -merkintä, joka mahdollistaa myös maatilamatkailun ja maatalouden harjoittamisen. V-1 -kaavamääräystä on täydennetty olemassa olevien talousrakennusten ylläpidon vaativien toimien sallimisella (mm. saunat). Virkistysreittejä on linjattu loogisemmaksi aluerajaustarkistusten myötä. Krossiradan tarpeisiin kehitettävän urheilu- ja virkistyspalveluiden aluevaraus on poistettu Muonion jätevedenpuhdistamon vierestä.

Uuden luonnonsuojelulain mukaisesti määräyksiä on päivitetty W-1, SL- ja SL-1 alueilla. Maaperäselvityksen tiedot on tarkistettu vastaamaan nykyistä tilannetta. Korjaukset on tehty myös kaavaselostukseen ja kaavakarttaan.

Tulvavedenkorkeutta ja tulva-aluetta koskeva selostustusosa ja määräys on tarkistettu. Ulttosuuli on lisätty sr-kohteena kaavakarttaan ja Sr-15.1 -merkintä on poistettu ja korvattu yhteisellä sk-2.15 -aluemerkinnällä toisen poistettavan kohteen sr-15.2 kanssa.

M-alueelle on lisätty osa-aluemerkintänä maa: "Ohjeellinen alueen osa, jonne saa sijoittaa puhtaita maa-aineksia.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Muonion kuntakeskustan osayleiskaavan.

Kokouskäsittely

Minna Back, Petteri Hirsikangas ja hallintojohtaja ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Pirkko Rauhala toimi puheenjohtajana ja kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjänä tämän asian käsittelyn ajan. Manu Friman valittiin pöytäkirjantarkastajaksi.

Hallitus keskusteli osayleiskaavan viimeisistä muutoksista.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastetaan mahdollisimman pian.

Esteellisyys

Minna Back, Petteri Hirsikangas ja Katri Rantakokko (hallintolaki 28.1 §)

Kunnanvaltuusto, 29.04.2024, § 11

Liitteet

- 1 Muonio_kuntakeskusta_OYK_kaavaselostus_20240320
- 2 Muonio_OYK_kaavaehdotus_20240320_hyväksymisvaiheen korjaukset
- 3 Muonio_kuntakeskusta_OYK_kaavaselostus_20240415
- 4 Muonion_OYK kuntakeskusta_20240415__10 000__

Kunnanhallitus käsitteli asiaa 22.4.2024 § 70.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Muonion kuntakeskustan osayleiskaavan.

Kokouskäsittely

Minna Back ilmoitti olevansa esteellinen ja varavaltuutettu Juha Niemelä saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajaksi, Petteri Hirsikangas ja hallintojohtaja ilmoittivat myös olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Kunnanjohtaja toimi pöytäkirjanpitäjänä tämän asian ajan.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Esteellisyys

Minna Back, Petteri Hirsikangas ja Katri Rantakokko (hallintolaki § 28.1)

Kunnanhallitus, 26.08.2024, § 141

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Valtuusto hyväksyi kuntakeskustan osayleiskaavan 29.4.2024 § 11. Päätöksestä tehtiin valitus ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää vastinetta siihen. Lisäksi em. valitukseen sisältyy kunnallisvalitus kunnanhallituksen päätöksestä 22.4.2024 § 70 Muonion kuntakeskustan osayleiskaavan hyväksyminen.

Valituksessa vaaditaan osayleiskaavan toimeenpanon keskeyttämistä, päätösten kumoamista ja käsittelyn palauttamista kunnanhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Vaatimusten perusteena on, että valittajat ovat tehneet omistamiensa tilojen osalta muistutukset, joissa on vaadittu tonttien säilyttämisenä maatalouskäytössä, eli M-alueena ilman muita ehtoja. Kunnanhallituksen 22.4.2024 kokouksen § 70 liitemateriaalina olleessa Muonio_OYK_vastine_ehdotusvaihe_20240320.pdf -asiakirjassa ei ole valittajien tekemiä vastineita. Lisäksi valittajat vaativat kuntaa vastaamaan mahdollisista oikeudenkäyntikustannuksista. Valittajat huomauttavat, että asiaa käsitelleessä kunnanhallituksen kokouksessa 21.1.2024 kyseessä olevan aineiston aiempi versio oli oheismateriaalina, jolloin kuntalainen ei päässyt tarkistamaan ja tekemään korjausvaatimusta ajoissa.

Kaavanlaatija on tehnyt vastineen, jossa todetaan, että valituksen tekijöiden muistutukset on käsitelty ehdotusvaiheen vastineessa 20240420 sivulla 14 (kohdat 2.14. ja 2.15). Muistutusten tekijöiden nimiä ei esitellä henkilötietosuojan vuoksi, tiedot on yksilöity numeroittain, kuten kaikissa aikaisemmissakin kaavavaiheissa. Muistutukset ja vaatimukset koskevat saman tilan viereisiä kiinteistöjä. Viereisten kiinteistöjen muistutukset sisältöineen ovat täsmälleen samat.

Muistutusten vaatimuksena on osoittaa vierekkäisten kiinteistöjen yhteinen maatilakokonaisuus M -alueena. M -merkintä mahdollistaa myös metsätalouden harjoittamisen. Aiemmissa luonnosvaiheissa MA -merkinnällä on pyritty säilyttämään perinteiset avoimet maisematilat peltoineen, mutta ehdotusvaiheessa kunta on halunnut mahdollistaa alueelle pidemmällä tähtäimellä maisemakuvaan soveltuvaa pientalorakentamista (AO-2), joka ottaa huomioon sk2.9 -alueen eli kyläkuvan säilymisen kannalta tärkeän aluerajauksen. AO -alueita on merkitty prosessin aikana Putaanrannan ympäristöön eri intressit huomioiden.

Alueen kaavamääräystä on räätälöity maanomistajan tavoitteiden mukaisesti siten, että alueen maatilamaisuus säilyy ja alueella on maatilamatkailun ja maatalan harjoittamisen mahdollisuus edelleen. Alue on muun taajamarakenteen puristuksessa, joten laajamittaista maataloutta ko. alueella on vaikeaa harjoittaa. Uusi kaavamerkintä mahdollistaa myös maatilamatkailun historiallisella tilalla, mikä voisi hyvin hyödyntää omalla persoonallisella tavalla pohjoiseen lisääntyvää matkailijavirtaa.

Kyseiset kiinteistöt sijoittuvat siis keskelle kehittyvää taajamarakennetta, joten M-aluemerkintä ei vastaa kehittyvän taajaman rakennetta asemakaavoitettavan alueen

sisällä. M-alueet sijoitetaan usein varsinaisen taajama-alueen ulkopuolelle. MA -alueilla taas pyritään osoittamaan avoimina peltoalueina säilytettävät kulttuurihistoriallisesti ja taajamakuvallisesti arvokkaat peltoalueet, joten niiden osoittamiselle taajaman yhteyteen löytyy perustelunsa. Maanomistajat eivät hyväksyneet aiemmassa vaiheessa MA -merkintää, koska se museoisi maiseman ja tilakeskuksen käytön nykyiseen muotoonsa (eli nykytilassaan suurimmaksi osaksi peltoalueena).

Yleiskaavan yhteydessä tehdyn maisemaselvityksen mukaan alue on Putaanrannan viljely- ja perinnemaisemaa eli "suunnittelualueelle sijoittuvat niitty- ja peltoalueet ovat melko pieniä, mutta maisemakuvallisesti kuitenkin tärkeitä. Peltoalueet tulisi säilyttää mahdollisimman suurelta osin avoimena, mieluiten viljely- tai laidunkäytössä."

Osayleiskaavan ehdotusvaiheen aineisto on ollut nähtävillä ja saatavilla kunnan nettisivuilta ja kunnanvirastolla. Myös edellisten vaiheiden vastineet ovat olleet kaava-aineiston liitteenä nähtävillä kaikille avoimesti kunnanvirastolla ja nettisivuilla.

Vastineita ei ole erikseen toimitettu muistutusten antajille, kuten on tavanomaista kaavahankkeissa. Vastineisiin on tiivistetty alkuperäisen muistutuksen sisältö.

Osayleiskaavan ehdotus oli nähtävillä 14.3.2023-16.4.2023 ja 2.5.2023-2.6.2023. Kaavaehdotuksesta saapui 3 lausuntoa ja 24 muistutusta. Kaavan laatija teki vastineen lausunnoista ja muistutuksista ja päivitti kaavakarttaa tarvittavilta osin kunnanhallituksen käsittelyyn 22.1.2024 §. Kaavaehdotukseen tuli vielä muutama tarkennus ja kunnanhallitus käsitteli asiaa 22.4.2024 § 70. Hyväksymisvaiheessa ei tehty sellaisia muutoksia, joiden perusteella kaavaehdotus olisi tullut asettaa nähtäville uudelleen. Kaava-aineistossa ei ole salassa pidettävää tietoa ja aineisto on pääosin ollut jatkuvasti saatavilla kaavaprosessin edetessä Muonion kunnan verkkosivuilla. Lisäksi aineistoon on voinut tutustua kunnanvirastolla.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle, että valitus kunnanvaltuuston päätöksestä 15.4.2024 § 11 hylätään aiheettomana. Lisäksi kunnanhallitus esittää Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle, että valitus kunnanhallituksen päätöksestä 22.4.2024 § 70 jätetään tutkimatta, koska kyseessä ei ole muutoksenhakukelpoinen päätös.

Kokouskäsittely

Minna Back ja Katri Rantakokko ilmoittivat olevansa esteellisiä (hallintolaki § 28.1) ja olivat poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ajan. Pirkko Rauhala toimi puheenjohtajana ja kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjänä tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys

Minna Back ja Katri Rantakokko (hallintolaki § 28.1)

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Korkeimmalta hallinto-oikeudelta on saapunut selvityspyyntö menetetyn määräajan palauttamisen vuoksi.

Kunta-keskustan osayleiskaavan valmistelun aikana on saapunut muistutus, jossa pyydetään toimittamaan valtuuston päätöksestä ote. Otetta ei ole toimitettu muistutuksen tekijälle.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus antaa selvityksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Kokouskäsittely

Minna Back ja hallintojohtaja ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Pirkko Rauhala toimi puheenjohtajana, kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjänä ja Helena Varis pöytäkirjantarkastajana tämän asian käsittelyn ajan.

Esteellisyys

Minna Back ja Katri Rantakokko (hallintolaki § 28.1)

Kunnanhallitus, 26.05.2025, § 142

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Korkeimmalta hallinto-oikeudelta saapui 8.5.2025 päätös 1054/2025, jossa palautettiin menetetty määräaika valtuusto hyväksymästä kuntakeskustan osayleiskaavasta 29.4.2024 § 11.

Korkein hallinto-oikeus palauttaa ***** menetetyn määräajan. Hakija oikeutetaan puhevallan menettämisen uhalla viimeistään 30 päivän kuluessa määräajan palauttamista koskevan päätöksen tiedoksi saamisesta toimittamaan valituskirjelmänsä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Päätöksessä kunta veloitetaan korvaamaan ***** oikeudenkäyntikulut korkeimmassa hallinto-oikeudessa arvonnalisäveroineen yhteensä 800 eurolla viivästyskorkoineen. Viivästyskorko määrätään korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut tämän korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta.

***** olisi tullut lähettää maankäyttö- ja rakennuslain 67 §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja se, että ilmoituksen lähettämättä jättäminen on johtunut kunnan laiminlyönnistä, ***** ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 114 §:ssä tarkoitetun erittäin painavan syyn vuoksi ole voinut määräajassa hakea muutosta kunnanvaltuuston päätökseen. Tämän vuoksi hänelle on palautettava menetetty määräaika.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 1054 /2025.

Kokouskäsittely

Minna Back ja hallintojohtaja ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Pirkko Rauhala toimi puheenjohtajana ja kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjänä tämän asian ajan.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esteellisyys

Minna Back ja Katri Rantakokko (hallintolaki § 28)

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 167

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Valtuusto hyväksyi kuntakeskustan osayleiskaavan 29.4.2024 § 11.

Kaavasta tehtiin kaksi valitusta, jotka Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi 18.6.2025 päätöksellä 867/2025.

Korkein hallinto-oikeus palautti menetetyn määräajan 8.5.2025 päätöksellä 1054 /2025. Tämän perusteella hyväksymispäätöksestä on saapunut valitus, johon Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää lausuntoa 19.6.2025.

Valitus kohdistuu pääosin kiinteistöille Vainio 498-401-10-148 (VV -varaus, VL -alue, MA-alue) ja Rantavainio 498-401-10-102 (V-1 varaus) sekä Rukomasaareen (SL-1 varaus).

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus määrää alueidenkäyttölain § 201 mukaisesti Muonion kuntakeskustan osayleiskaavan täytäntöön niiltä osin, joihin valitus ei kohdistu.

Tiedoksi

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, valittaja, Lapin ELY-keskus, Lapin liitto, Maanmittauslaitos, elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 31, 17.02.2025

Kunnanvaltuusto, § 6, 24.02.2025

Kunnanhallitus, § 168, 25.08.2025

§ 168

Kylkirovan asemakaavan käynnistämissopimus, vireilletulo sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma

MUODno-2025-54

Kunnanhallitus, 17.02.2025, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Kartta ylimuonio Utku Resort

Maanomistaja Ravintola Roka Oy on toimittanut kuntaan esityksen asemakaavan laatimiseksi Ylimuonioon. Tavoitteena on käynnistää Utku Resort- hanke, jossa rakennettaisiin n. 1000 m² yksikerroksinen rakennus Ylimuonion Kylkirovan päälle. Tarkoituksena on rakentaa ympärivuotinen matkailukohde. Kaavaan esitetään rakentamisoikeutta noin 2000 m², jolloin mahdollinen lisärakentaminen myöhemmässä vaiheessa olisi kaavan puitteissa mahdollista. Hankkeen tavoitteena on rakentaa em. paikalle resort-kokonaisuus, jossa on noin 50 majoituspaikkaa sekä 60 paikkainen korkeatasoisia ruokaelämyksiä tarjoava ravintola. Hotellin yhteyteen on tarkoitus rakentaa myös erillisenä rakennuksena maisemasauna. Safaritoimintoja ja ohjelmapalveluita varten on tarkoitus rakentaa yksi ns. huoltorakennus.

Hakija sitoutuu maksamaan asemakaavan muutoksesta aiheutuvat kustannukset. Alueidenkäyttölain 20 §:n mukaan kunnan tulee huolehtia alueiden käytön suunnittelusta sekä rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan ja sillä tulee olla käytettävissään riittävät voimavarat ja asiantuntemus. Alueidenkäyttölain 50 §:n mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Lain 51 § edellyttää, että asemakaava laaditaan ja pidetään ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys tai maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää.

Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan laatimisen ja hallintosäännön mukaan kunnanhallitus toimii kaavoitusviranomaisena.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Ylimuonion Kylkirovan alueen asemakaavoitustyön käynnistämisen sekä valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan hyväksymään käynnistämissopimuksen.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tämän päätöksen osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Puheenjohtaja totesi, että kokouksessa pidetään tauko. Tauon jälkeen suoritettiin nimenhuuto ja puheenjohtaja totesi paikalla olevan samat henkilöt kuin ennen taukoa.

Kunnanvaltuusto, 24.02.2025, § 6

Kunnanhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 17.2.2025 § 31 ja oikaissee päätöstään erikseen hallintosäännön § 27 mukaisesti: Asemakaavan ja ranta-asemakaavan käynnistämisestä päättää kunnanhallitus.

Ehdotus

— —

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 168

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Liitteet

1 OAS Kylkirova 17082025

Kaavan laatija on 17.8.2025 toimittanut osallistumis- ja arviointisuunnitelman Kylkirovan asemakaavasta.

Asemakaavan laadinnan kohteena on n. 38 hehtaarin alue Ylimuonion kylän alueella kiinteistöllä 498-403-9-16. Alue on yksityisessä omistuksessa ja kunta tekee tarpeellisilta osin maanomistajien kanssa alueidenkäyttölain 91 b § mukaiset maankäyttösopimukset.

Kaavan tavoitteena on mahdollistaa korkealaatuisen ympärivuotisen matkailukohteen (resort) rakentaminen Kylkirovan lakialueelle. Tavoitteena käynnistää Utku Resort -hanke, jonka tarkoituksena on rakentaa alueelle yksikerroksinen hotellirakennus ja siihen liittyvä safaritoimintoja ja ohjelmapalveluja palveleva rakennus sekä maisemasauna. Kaavassa on tavoitteena varautua mahdolliseen myöhempään lisärakentamiseen erillismajoitteina. Rakennusoikeutta on tavoitteena osoittaa yht. 3000 k-m².

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus itseoikaisee 17.2.2025 § 31 päätöstään ja hyväksyy asemakaavan laatimisen käynnistämisen Kylkirovan alueelle. Hallitus valtuuttaa kunnan- ja hallintojohtajan hyväksymään käynnistämissopimuksen.

Kunnanhallitus kuuluttaa Kylkirovan asemakaavan vireille ja merkitsee tiedoksi osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS).

Kunnanhallitus, § 49, 25.03.2024

Kunnanhallitus, § 75, 22.04.2024

Kunnanhallitus, § 169, 25.08.2025

§ 169

Äkäsjärven asemakaavan käynnistämissopimus ja vireilletulo

MUODno-2024-96

Kunnanhallitus, 25.03.2024, § 49

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Äkäsjärvi_ranta_asemakaava suunnittelualue

Metsähallitus esittää, että kunta aloittaisi ranta-asemakaavan laatimisen Äkäsjärven rannalle. Metsähallitus omistaa suunnittelualueen, joka on osoitettu oheisessa kartassa ja alueelle on osoitettu yleiskaavassa rakentamista.

Metsähallitus tavoittelee alueelle matkailupalvelualueutta ja noin 4 000km² rakennusoikeutta. Metsähallitus esittää, että kunta nimeää Ferragosto Oy:n kaavan laatijaksi.

Hallintosäännön 27 §:n mukaan kunnanhallitus päättää asema- ja ranta-asemakaavan laatimisesta.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- käynnistää ja kuuluttaa vireille ranta-asemakaavan laadinnan Äkäsjärven rantaan ja
- valita kaavan laatijaksi Ferragosto Oy maanomistajan esityksen mukaisesti.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 22.04.2024, § 75

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Kaavan laatija on 17.4.2024 toimittanut osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS).

Suunnittelualue on määräala valtion metsämaalla ja se on voimassa olevan osayleiskaavan mukaista loma-asuntoaluetta (RA-1). Alue on tarkoitettu ei-omarantaisten loma-asuntojen rakentamiseen. Alueella ei ole rakennuksia tai rakennelmia.

Uuden ranta-asemakaavan tavoitteena vetovoimaisen ja ympäristöön soveltuvan loma-asuntoalueen toteuttaminen. Alustavan tilaohjelman mukaan suunnitelmassa on toteuttaa lomarakennuksia 18 kpl (100 m²) ja 3 kpl (240 m²), vastaanottorakennus 800 m², sauna- ja klubirakennus 350 m² ja huoltorakennus 330 m².

Alueen luonnontilaa pyritään suojelemaan sijoittamalla uudet rakennukset kootusti yhdelle osalle aluetta.

OAS on esityslistan oheismateriaalina, mutta siihen tullaan tekemään teknisiä korjauksia (mm. maininta maankäyttösopimusten tekemisestä).

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi Äkäsjärven ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen, mutta totesi, että siihen tehdään täydennyksiä.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 169

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Metsähallitukselta on saapunut 16.5.2025 aloite, jossa esitetään Äkäsjärven alueelle aloitetun ranta-asemakaavan laatimista asemakaavana. Suunnittelualue on määräala Muonion kunnassa valtion metsämaalla sijaitsevasta Eteläinen valtionmaa -nimisestä kiinteistöstä RN:o 11:1, kiinteistötunnus 498-893-11-1.

Metsähallitus perustelee kaavamuodon vaihtamista sillä, että Pohjois-Suomen hallinto-oikeus antoi aiemmin tänä vuonna päätöksen, että vastaavissa matkailupainotteisissa hankkeissa soveltuvampi kaavamuoto on asemakaava. Metsähallitus on valmis jatkamaan kaavan valmistelua yhdessä kunnan kanssa ja tekemään tarvittavat sopimukset kaavoituksen järjestelyistä kunnan kanssa.

Oheismateriaalina on kaavoitussopimuksen luonnos.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus

- hyväksyy Metsähallituksen esityksen kaavamuodon muuttamisesta ja kaavoitussopimuksen Äkäsjärven asemakaavan laatimisesta,
- käynnistää ja kuuluttaa vireille asemakaavan laadinnan Äkäsjärven rantaan ja
- päättää, että kaavan laatijana jatkaa Ferragosto Oy.

Tiedoksi

Metsähallitus, Ferragosto Oy, elinvoimapalvelut

Kunnanhallitus, § 228, 25.11.2024
Elinvoimalautakunta, § 27, 11.03.2025
Elinvoimalautakunta, § 60, 12.08.2025
Kunnanhallitus, § 170, 25.08.2025

§ 170

Aloite: palveluseteli yli 65 -vuotiaille (pihojen ja liittymien talvikunnossapito)

MUODno-2024-470

Kunnanhallitus, 25.11.2024, § 228

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Osa valtuutetuista jätti Matti Myllykankaan johdolla 15.4.2024 valtuustossa aloitteen, jossa esitettiin, että kunta helpottaisi kotona asuvien yli 65 -vuotiaiden jokapäiväisestä elämästä selviytymistä tarjoamalla mahdollisuutta palvelusetelillä hankittavaan talviaikaiseen pihojen ja liittymien lumenpoistoon.

Aloitteessa todetaan, että lumen poisto on usealle yli 65 -vuotiaalle liian vaativa tehtävä ja palvelusetelillä asiaa voitaisiin ratkaista. Setelin arvoksi esitetään 100 euroa. Tällä parannettaisiin aloitteen mukaan asianosaisten elämän laatua ja lisää kunnalle tärkeää pitovoimaa kasvavalle ikäryhmälle.

Aloitteessa verrataan palvelusetelistä aiheutuvaa kustannusta vähäiseksi verrattuna esim. kunnan panostukseen latuverkostojen kunnossapitoon ja todetaan, että latuverkostosta ei ole suurimmalle osalle vanhusväestöstä tarvetta. Aloitteen mukaan veroja maksavalle väestönosalle annettaisiin näin vastiketta.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus lähettää aloitteen elinvoimapalveluihin valmisteluun.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Elinvoimalautakunta, 11.03.2025, § 27

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Virkkunen, hallintosihteeri, sari.virkkunen@muonio.fi

Kunnanhallitus on toimittanut elinvoimapalvelulle valmisteltavaksi aloitteen, että kunta helpottaisi kotona asuvien yli 65 -vuotiaiden jokapäiväisestä elämästä selviytymistä tarjoamalla mahdollisuutta palvelusetelillä hankittavaan talviaikaiseen pihojen ja liittymien lumenpoistoon.

Hyvinvointialue myöntää asukkaalleen Sosiaalihuoltolain mukaisia tukipalveluita, mutta liittymien ja piha-alueiden talvikunnossapito ei sellaisenaan sisälly heidän tukipalveluihinsa.

Kunnanhallitus on perustanut hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden työryhmän, jonka tehtävänä on mm. hyvinvointia edistävien käytänteiden suunnittelu ja ohjaus.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta pyytää hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden työryhmän lausuntoa valtuustolle jätettyyn aloitteeseen palvelusetelin myöntämiseksi yli 65-vuotiaille talviaikaiseen pihojen ja liittymien lumenpoistoon

Päätös

Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Elinvoimalautakunta, 12.08.2025, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Virkkunen, hallintosihteeri, sari.virkkunen@muonio.fi

Kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden työryhmä on 21.5.2025 toimittanut elinvoimalle lausunnon valtuustolle jätetystä aloitteesta palvelusetelin tarjoamiseksi yli 65-vuotiaille talviaikaisen pihojen ja liittymien lumen poistoon. Työryhmä toteaa lausunnossaan palvelujärjestelyn olevan haastavaa ja ettei kunnalla ole osaamista eikä resursseja palvelutarpeen arviointiin palvelusetelin myöntämiseksi (lausunto loheismateriaalina).

65-v. ja sitä vanhempien kuntalaisten ikäryhmä on hyvin heterogeeninen, osa on edelleen kokonaan tai osittain työelämässä. Eläkkeellä olevista osa on erittäin hyväkuntoisia ja osalla heikentynyt terveys asettaa suuria haasteita omakotiasumiseen liittyvien ns. talonmiestehtävien hoitamisessa. Näin ollen avun tarve piha-alueen talvikunnossapitoon ei ole niinkään sidottu ikään vaan enemmänkin kuntalaisen terveys- ja taloustilanteeseen. Näiden asioiden huomioiminen avustusten kohdentamisessa on kuitenkin enemmän hyvinvointialueen kuin kunnan tehtävä.

Pihatien ja tonttiliittymien talvikunnossapito ja aurauslumien poisto on määritelty ns. kunnossapitolaisissa (Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta). Lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle, mutta tontin omistaja vastaa tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta toteaa, että lainsäädäntö määrää pihojen ja liittymien talvikunnossapidon kiinteistön omistajan vastuulle ja että ikääntymisen mukanaan tuomien terveydellisten tai taloudellisten haasteiden helpottaminen mm. asuinkiinteistön ylläpidossa kuuluu hyvinvointialueen palvelutarvearvioinnin piiriin.

Elinvoimalautakunta esittää hallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, ettei kunta myönnä palveluseteliä liittymien ja piha-alueiden talvikunnossapitoon yli 65-vuotiaille.

Päätös

Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 170

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Elinvoimalautakunta käsitteli asiaa 12.8.2025 § 60.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa, että palveluseteliä ei myönnetä liittymien ja piha-alueiden talvikunnossapitoon yli 65-vuotiaille.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että aloite palvelusetelin myöntämisestä liittymien ja piha-alueiden talvikunnossapitoon yli 65-vuotiaille katsotaan loppuun käsitellyksi.

§ 171

Kuntalaisaloite röntgenlaitteiston hankkimisesta eläinlääkärin vastaanotolle

MUODno-2025-149

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Kuntalaisaloite röntgenistä eläinlääkärin vastaanotolle
Verkkojulkisuus rajoitettu,

Luoteis-Lapin Eläinsuojeluyhdistys ry on 9.4.2025 tehnyt kuntalaisaloitteen
röntgentutkimuslaitteen hankinnasta eläinlääkärin käyttöön.

Eläinlääkäritoiminta kuuluu ympäristöterveydenhuoltoon ja tehtäväalue on
elinvoimalautakunnan alainen.

Asiasta on tehty myös 28.4.2015 aloite, jota ei ole saatettu loppuun.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee saapuneen aloitteen tiedoksi ja lähettää sen valmisteluun
elinvoimapalveluihin.

Tiedoksi

elinvoimapalvelut

§ 172

Lausunto kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

MUODno-2025-301

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja, laura.enbuska-maki@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Lausuntopyyntö kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Valtiovarainministeriö pyytää 7.7.2025 kunnilta lausuntoa kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta. Lausuntoa pyydetään 29.8.2025 mennessä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentista sekä valtionosuuteen tehtävistä määräaikaista vähennyksistä ja lisäyksistä säädetään vuosittain muuttamalla kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia (618/2021, jäljempänä *valtionosuuslaki*). Muistiossa käsiteltävässä esityksessä ehdotetaan säädettäväksi valtionosuuslakiin määräaikainen 32 a §. Esitys liittyy valtion vuoden 2026 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Muistiossa käsiteltävä lakiehdotus tulee olemaan osa syksyllä annettavaa hallituksen esitystä laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä säädetään muista muutoksista kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen vuonna 2026.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja kertaluonteisesti toteutettavasta 75 miljoonan euron säästöstä, joka hallituksen kehysriihessä linjattiin poikkeuksellisesti valtionosuusuudistuksen alla toteutettavaksi vähentämällä noin 2 % kuntien peruspalvelujen valtionosuusrahoituksesta. Tavoitteena on, että vähennys ei valtionosuusuudistuksen alla entisestään kasvata kuntien suhteellisia eroja valtionosuuksien saajina (tasasuuruusena euroa/asukas toteutettavana se vähentäisi kuntien peruspalveluiden valtionosuusrahoitusta kuntakohtaisesti 0,6-40 %). Esitys on valtionosuusuudistuksen alla kertaluonteinen ja koskee vuotta 2026. Pysyvä 75 miljoonan euron säästön toteutustapa ratkaistaan varsinaisen valtionosuusuudistuksen yhteydessä ja se voi poiketa kuntakohtaisesti nyt esitetystä. Nyt lausuttavaksi tuotu ratkaisumalli on julkaistu riihen tiedotteessa huhtikuussa ja myös esityksen luvut on riihen linjausten pohjalta julkaistu esityksen mukaisina kevään kuntatalousohjelmassa. Valtiovarainministeriön tavoitteena on, ettei vähennys kasvata kuntien välisiä suhteellisia eroja valtionosuuksissa eikä negatiivisia valtionosuuksia ja että lakisääteiset palvelut pystytään turvaamaan.

Kohdistettu valtionosuusleikkaus valtioministeriön esittämällä tavalla tarkoittaisi Muonion kunnalle vuodelle 2026 leikkauksia -88 347 euroa, eli -38 euroa/ asukas. Jos vos-leikkaus kohdistettaisiin samansuuruusena tasaeränä/asukas kaikkiin kuntiin, olisi euromääräinen leikkaus noin -13,43 euroa/asukas, jolloin Muonion kunnan osuus leikkauksesta vuodelle 2026 olisi noin -31 064 euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus toteaa, että Muonion kunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleisesti kunta toteaa, että se vastustaa valtionosuuksien kertaluontoista leikkausta vuodelle 2026; kertaleikkauksena valtionosuuksia leikattaisiin, mutta kuntien tehtävät eivät vähenisi mihinkään – kertaleikkausasetelmassa on olemassa lähtemätön epäsuhta, joka pahimmillaan voi vaarantaa lakisääteisten palveluiden tuottamisen tai sopeuttamistoimenpiteiden toteuttamisen.

Lausuntopyyntö on toimitettu kuntiin kesälomakauden aikana, jolloin ajankohta on valmistelun ja päätöksen kannalta vaikea. Muonion kunta toivoo, että jatkossa merkittäviin uudistuksiin varataan riittävä aika lausua, ja lausuntojen palauttamisen ajankohdiksi ei aseteta päätöksenteon kannalta haastellisia ajankohtia.

Valtiovarainministeriön esityksessä leikkaus ei kohtele kuntia tasapuolisesti, koska vaihteluväli leikkauksen vaikutuksella olisi jopa 0,6-40 %. Vaihtelu on merkittävä kuntien välillä, ja Muonion kunnalle kohdistettu euromääräinen leikkaus on suhteessa korkeahko. Esitetty leikkaustapa ei mm. huomioi kuntien erilaisia taloudellisia lähtötilanteita, ja ajaa siten jo heikommassa taloudellisessa tilanteessa olevat kunnat entistä vaikeampaan tilanteeseen. Valtiovarainministeriön ehdotettava vähennysmalli poikkeaa ns. vakiintuneesta tavasta kohdentaa valtionosuusvähennykset kuntiin asukaskohtaisesti yhtä suurina. Kuten useat kunnat tuovat ilmi, useat aiemmat nopealla aikataululla läpiviedyt valtionosuuksiin kohdistuvat muutokset on toteutettu tasaisesti €/asukas -periaatteella. Myös tämän ensi vuoteen kohdistuvan leikkauksen tulisi kohdentua samalla periaatteella.

Voidaan todeta, että valtionosuusleikkaukset heikentävät merkittävästi sekä uhkaavasti kuntien kykyä selviytyä lakisääteisistä tehtävistään, ja suurena kärsijänä leikkauksissa ovat pääsääntöisesti kuntien perusopetus ja varhaiskasvatus, joiden osuus kuntien käyttötaloudesta on merkittävin. Jos/kun valtionosuuksia leikataan, tulee tähän olla pitkäjänteinen suunnitelma, jossa samalla myös määritellään kuntien normipurkua sekä esitetään, miten toisaalta kevennetään kuntien velvoitteita leikkauksien edetessä. Tämä on ainoa kestävä tapa varmistaa ns. älykäs sopeuttaminen eli se, että vähennykset eivät aidosti kasvata kuntien välisiä suhteellisia eroja valtionosuuksissa eikä negatiivisia valtionosuuksia ja että lakisääteiset palvelut pystytään kunnissa turvaamaan. On selvää, että suunnitellut leikkaukset on kuntien katettava joko leikkaamalla palveluistaan, korottamalla taksojaan tai korottamalla verotustaan, ja ns. nopeisiin kertaeräleikkauksiin on kuntien erittäin vaikea reagoida sopeuttamismielessä talous- ja palvelusuunnitelmissaan.

Tiedoksi

lausuntopalvelu.fi

Kunnanvaltuusto, § 47, 09.06.2025

Kunnanhallitus, § 173, 25.08.2025

§ 173

Vuoden 2024 arviointikertomus

MUODno-2025-30

Kunnanvaltuusto, 09.06.2025, § 47

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2024 kvalt 20250609 § 47

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm:

1. valmistella valtuustoon päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on on kattamatonta alijäämää

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto

- merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi,
- saattaa arviointikertomuksen kunnanhallituksen tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten,
- velvoittaa kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raportoimaan valtuustolle lokakuun 2025 loppuun mennessä havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Kokouskäsittely

Edellisen valtuustokauden tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Maria Pietikäinen esitteli arviointikertomusta palvelualueittain. Hän muistutti valtuutettuja sidonnaisuusilmoitusten tekemisestä. Juuri valittu tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Matti Myllykangas kävi läpi arviointikertomuksen asettamia tavoitteita käynnistyneelle valtuustokaudelle.

Päätös

Valtuusto hyväksyi hallituksen esityksen.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 173

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2024 kvalt 20250609 § 47

Valtuusto käsitteli tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 9.6.2025 § 47.

Valtuusto päätti saattaa arviointikertomuksen kunnanhallituksen tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten, velvoittaa kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raporttoimaan valtuustolle kuluvan vuoden lokakuun loppuun mennessä havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus pyytää lautakunnilta vastineet tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 10.10.2025 mennessä.

Tiedoksi

sivistys-, elinvoima- ja Tunturi-Lapin maaseutulausakunta

Elinvoimalautakunta, § 61, 12.08.2025

Kunnanhallitus, § 174, 25.08.2025

§ 174

Talousarviomuutos: lisämääräraha työllisyyspalvelut

MUODno-2025-255

Elinvoimalautakunta, 12.08.2025, § 61

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Kylä-Kaila, kehittämispäällikkö, kaisa.kyla-kaila@muonio.fi

Kittilän kunnanvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 28.4.2025 §40 lisämäärärahan myöntämisen Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen talousarvioon vuodelle 2025 Kittilän kunnanhallituksen 8.4.2025 § 114 ja työllisyysjaoston 29.1.2025 §5 esityksen mukaisesti 10 prosentin korotuksena alkuperäisestä talousarviosta. Korotus olisi näin ollen yhteensä 271 074 euroa. Lisämääräraha mahdollistaa Kittilän kunnan mukaan toiminnan käynnistämismuonna ainakin jossain määrin palkkatuen myöntämisen. Kittilän kunta toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja on toimittanut kunnanvaltuustonsa päätöksen jäsenkunnille tiedoksi ja toimeenpantavaksi osaltaan.

Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen lisätalousarvioesitystä ovat puoltaneet kaikki jäsenkunnat. Muonion kunnanhallitus puolsi lausunnossaan lisätalousarvioesitystä kokouksessaan 31.3.2025 §56 sillä edellytyksellä, että vastuukunta tiedottaa hyvissä ajoin syksyllä 2025 työllisyysalueen taloudellisesta tilanteesta ja mahdollisista kuntakohtaisista työllisyyspalveluihin kohdistuvista lisämäärärahatarpeista, jotta asia voidaan tuoda ajoissa päätöksentekoon talousarviovuoden aikana.

Lisäksi Muonion kunta korosti lausunnossaan, että työllisyysalueella on talouden seurantaan kiinnitettävä erityistä huomiota ja esitti, että isäntäkunta tai työllisyysjaosto kutsuisi kaikkien jäsenkuntien kunnanjohtajat sekä työllisyystoiminnasta ja taloudesta vastaavat viranhaltijat yhteiseen suunnittelupalaveriin.

Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen lisätalousarvioesitys on Muonion kunnan osalta suuruudeltaan 34 462 euroa. Kustannusjako perustuu kunnan ja työllisyysalueen välisen sopimuksen mukaiseen kustannusjakokaavaan. Lisätalousarvioesitys ei ole ollut tiedossa vuoden 2025 talousarviosta päätettäessä, joten em. esitys edellyttää lisämäärärahan myöntämistä kuntakehittämisen ja työllisyyspalvelujen tehtäväalueen talousarvioon työllisyyspalvelujen kustannuspaikalle.

Hallintosäännön §:n 80 mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi-Pekka Tammilehto, elinvoimajohtaja

Elinvoimalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se myöntää kuntakehittämisen ja työllisyyspalvelujen tehtäväalueelle 34 462 euro:n lisämäärärahan Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen lisätalousarvion Muonion kunnan osuuden kattamiseen.

Päätös

Elinvoimalautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 174

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Elinvoimalautakunta käsitteli asiaa 12.8.2025 § 61.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää kuntakehittämisen ja työllisyyspalvelujen tehtäväalueelle 34 462 euroa lisämäärärahaa Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen lisätalousarvion Muonion kunnan osuuden kattamiseen. Määräraha katetaan kassavaroista.

§ 175

Talousarvion toteutuma 2025

MUODno-2025-125

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, talouspäälikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Tuloslaskelma koko kunta 06_2025

2 Tuloslaskelma kunnanhallitus 06_2025

Palvelualueet ovat käsitelleet taloudelliset toteumansa ja kesäkuun lopussa taloustilanne on koko kunnassa raamissa. Toimintakatteen kertymä oli n. 50,5 % (toimintatuotot 49,3 %, kulut 50,1 %). Tilannekuva on myönteinen myös peilattuna siihen, että kesäkuun palkoissa on maksettu lomarahat ja yleensä em. ajankohtana henkilöstömenot isoimpina menoina ylittävät tasaiset kertymät. Toimintamenoista henkilöstökulujen toteuma 06/2025 on n. 50,4 %, palveluiden ostot 49,8 % ja *aineet, tavarat ja tarvikkeet* – menokohta 45,8 %.

Verotulojen toteuma kesäkuun loppuun mennessä on odotettua parempi, 53,8 %. Valtionosuudet ovat toteutuneet lähes tasaisen kertymän mukaisesti, kertymä oli 50 %. Rahoitusmenojen toteuma on huomattavasti arvioitua alempi n. 12,4 %. Poistojen toteuma on 47 %.

Valtiokonttorille toimitetun tilinpäätösennusteen mukaan tilinpäätösennuste /tilikauden ylijäämä voisi olla jopa n. 500 000 – 700 000 euroa ylijäämäinen, lainakannan ollessa arviolta noin 5,1 meuroa ja investointien bruttomenojen noin 3,13 meuroa. Tähän arvioon on tosin suhtauduttava varauksellisesti. Talousarvio 2025 tehtiin noin 240 000 euroa ylijäämäiseksi.

Kunnanhallituksen toteuma oli 06/2025 tasaista kertymää korkeampi. Toimintakate oli 57 %, toimintatuottojen toteuma oli vain n. 0,5 %, koska myyntituotot (33 000 euroa) eivät ole vielä toteutuneet: kunta ei ole laskuttanut vielä tytäryhtiöitä kirjanpitopalveluista. Toimintakulujen toteuma oli n. 55,1 %; henkilöstökulujen toteuma oli 48,6 %, palveluiden ostojen toteuma 61,9 % ja aineet, tavarat ja tarvikkeet -menokohdan 28,1 %. *Muiden toimintakulujen* totemuma oli 68 %. Käytännössä mm. toimisto- ja asiantuntijapalvelut ovat ylittyneet, Monetra Oy:lle suoritettut palkkojen sekä alkuvuoden kirjanpitopalveluiden palvelumaksut ovat kirjautuneet tänne. Toimisto- ja asiantuntijapalveluissa on mukana myös vakuutusten kertakilpailutuspalkkio, jota ei oltu talousarvion laadinnassa huomioitu; em. palkkio tosin ns. kuittautuu vakuutusakilpailutuksissa saatavilla säästöillä.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee taloudellisen toteuman 06/2025 tiedoksi.

Kunnanhallitus, § 13, 27.01.2025

Kunnanhallitus, § 176, 25.08.2025

§ 176

Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2025

MUODno-2025-1

Kunnanhallitus, 27.01.2025, § 13

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, talouspäällikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Oheismateriaali

- 1 Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 2025
- 2 Päätös kotikuntakorvauksen perusosasta 2025
- 3 Kotikuntakorvaustulot MUONION KUNTA
- 4 Liite 1_Maksuerittely2025
- 5 Kotikuntakorvausmenot Muonio

Valtiovarainministeriö on 19.12.2024 tehnyt päätöksen kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2025.

Peruspalvelujen valtionosuus 2025

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus koostuu valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista ja 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista. Kunnalle myönnetään valtionosuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, josta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2025 kunnan omarahoitusosuus on 1 467,53 euroa asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään 13-17 §:ssä määritellyt lisäosat.

Vuoden 2025 valtionosuusprosentista on säädetty lailla kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta, jonka eduskunta hyväksyi 17.12.2024. Valtionosuusprosentin muutoksessa on otettu huomioon esimerkiksi työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen valtiolta kunnille, sote-uudistuksesta johtuva pysyvä valtionosuuden läsiirto ja sote-uudistuksen valtionosuusvaikutuksia lieventävä valtionosuuden lisäys sekä pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukainen peruspavelujen valtionosuuden indeksikorotuksen yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys. Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus.

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaus

Varainhoitovuodesta 2010 lähtien toimitetuista veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisverotulomuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Kunnan kunkin varainhoitovuoden verotulojen menetystä laskettaessa sovelletaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden verotustietoja ja varainhoitovuotta edeltäneen vuoden veroprosenttia sekä asukaslukua varainhoitovuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Kotikuntakorvauksen perusosat vuodelle 2025

Valtiovarainministeriö on 19.12.2024 tehnyt päätöksen kuntien kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2025 (liitteenä). Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 35 §:n mukaan kotikuntakorvaus määräytyy kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen toteutuneiden kustannusten perusteella erikseen 6-, 7-12- ja 13-15 vuotiaille. Valtiovarainministeriö on päättänyt, että vuoden 2025 kotikuntakorvauksen perusosa on 8 334,51 euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen käyttökustannuksiin myönnettävä valtionosuus vuodelle 2025

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden ulkopuolelle jää osa perusopetukseen liittyvästä rahoituksesta; lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulu, perusopetuksen muu rahoitus sekä rahoitus muuhun opetus- ja kulttuuritoimeen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 50 §:n 1 momentin ja 57 §:n 3 momentin sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 16 §:n 1 momentin ja 17 §:n nojalla myöntänyt valtionosuutta vuodelle 2025 mainituissa laeissa tarkoitettuja käyttökustannuksia varten. Päätös on ennakkollinen ja se tarkistetaan varainhoitovuoden 2025 keskimääräisten oppilas- ja opiskelijamäärien mukaiseksi vuoden 2025 loppuun mennessä.

Päätöksien mukaan Muonion kunnalle maksetaan vuonna 2025 valtionosuutta seuraavasti:

- kunnan peruspalvelujen valtionosuus 4 004 015 euroa/vuosi
 - mistä verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 204 439 euroa/vuosi
- kotikuntakorvaustulot 156 855 euroa/vuosi
- kotikuntakorvausmenot – 101 214 euroa/vuosi
- veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 264 608 euroa/vuosi
- opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus 204 233 euroa/vuosi

Yhteensä 4 528 497 euroa/vuosi, josta tuloslaskelman osuus 4 472 856 euroa ja käyttötalouden 55 641 euroa (netto).

Talousarviossa 2025 valtionosuutta on arvioitu saatavan tuloslaskelmassa 4 495 682 (ero -22 826 euroa) ja käyttötaloudessa perusopetuksen kohdassa kotikuntakorvauksia nettona +50 941 euroa (ero +4 700 euroa).

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi valtiovarainministeriön päätöksen kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksista vuodelle 2025 sekä opetus- ja kulttuuritoimea varten kunnille käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta vuodelle 2025.

Kunnanhallitus päättää, että se ei hae oikaisua em. päätöksiin.

Päätös

Hallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus, 25.08.2025, § 176

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, talouspäällikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Valtiovarainministeriöltä tuli 24.6.2025 annettu päätös, jossa on muutettu vuoden 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 19.12.2024 annettua päätöstä. Sen mukaan yhdistymisavustuksiin varattu määräraha palautetaan sekä kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään osoitetut määrärahat palautetaan osittain. Valtiovarainministeriö on päättänyt lisätä kunnilla myönnettävää kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 1,58 euroa asukasta kohden vuodelle 2025.

Lisäys huomioidaan valtionosuuden lisäyksissä ja vähennyksissä, ja muutos huomioidaan vuoden 2025 elokuun maksuerästä lukien.

Muutospäätöksen mukaan kunnalle maksetaan elokuusta 2025 valtionosuutta seuraavasti:

- kunnan peruspalvelujen valtionosuus 4 007 689 euroa/vuosi
 - josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 204 439 euroa/vuosi
 - kotikuntakorvaukset netto 55 641 euroa/vuosi
 - kotikuntakorvaustulot 156 855 euroa/vuosi
 - kotikuntakorvausmenot -101 214 euroa/vuosi
 - veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus 264 608 euroa/vuosi
 - opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus 204 233 euroa/vuosi
- Yhteensä 4 532 171 euroa/vuosi, eli kasvua 3 674 euroa/vuosi. Tuloslaskelman osuus 4 476 529 euroa/vuosi ja käyttötalouden 55 641 euroa/vuosi (netto).

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi valtiovarainministeriön muutospäätökset kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta vuodelle 2025.

§ 177

Talousarvio 2026 ja -suunnitelma 2027-2028

MUODno-2025-300

Valmistelijat / lisätiedot:

Milla Liikavainio, talouspäälikkö, milla.liikavainio@muonio.fi

Oheismateriaali

1 talousarvion laadintaohje 2026_suunnitelma 2027_2028

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan taloudenhoidosta ja kunnanvaltuuston päätösten valmistelusta, jolloin sillä on päävastuu myös talousarvion valmistelusta. Kunnan keskushallinnon tulee laatia talousarviokehykset seuraavaa talousarviovuotta varten, minkä jälkeen hallitus hyväksyy kehykset ja laadintaohjeet. Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi ja taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Suunnitelmakausi kattaa talousarviovuoden 2026 ja suunnitelmavuodet 2026–2028. Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia siten, että ne sisältävät kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet turvaten edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen sekä siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa.

Talousarviossa esitetään tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Kuntalain 110 § sisältää myös säännökset talouden tasapainottamisesta ja alijäämän kattamisesta. Jos taseen alijäämää ei saada katettua suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena.

Valtuusto vahvisti kuntastrategian päivityksen 13.6.2022 valtuustokaudelle 2021–2025. Muonion kuntastrategiaa on päivitetty valtuustokauden 2021–2025 painopisteiden, toimenpiteiden ja mittareiden osalta yhdessä asukkaiden, luottamushenkilöiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Vuonna 2022 voimaan tullut strategia toimii myös nyt tehtävän talousarvion ja taloussuunnitelman perustana ja ohjeena.

Mm. seuraavilla tulevilla kansallisilla ja maakunnallisilla muutoksilla on odotettavissa merkittävä vaikutus kunnan toimintaan ja tulopohjaan:

- Vuonna 2025 voimaanastunut TE-palvelu 2024 -uudistus, jossa kunnille tuli työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu sekä laajentuva vastuu työttömyysturvan rahoituksesta. Laajeneva rahoitusvastuu kompensoidaan kunnille erillisellä valtionosuuden lisäyksellä ja kahden vuoden siirtymäajalla. Käytäntö on osoittanut, että tehty muutos ei ole ollut kustannusneutraali; on selvää, että työllisyysalueilla tulee olemaan taloudellisia haasteita ratkaistavana. Muonio on muodostanut työllisyyspalvelualueen Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien kesken ja isäntäkuntana toimii Kittilä.
- Kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän uudistustyö on prosessissa ja sen vaikutusten konkreettisuus on vielä epäselvää. Tavoitteena on, että uusi

päivitetty valtionosuusjärjestelmä olisi voimassa vuoden 2026 alusta alkaen. Vielä ei ole saatavilla vahvistettuja laskelmia tulevan uudistuksen vaikutuksista yksittäisen kunnan talouteen. Kuitenkin on tiedotettu, että uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti.

- Kuntien valtionosuuksiin tehdään kertaluontoinen leikkaus vuonna 2026 (Muonion kohdalla em. suuruus on noin 89 000 euroa), ja tuleville vuosille neuvotellaan vuos- leikkauksista.
- Lakivalmistelu koskien hallituksen esitystä eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista on parhaillaan lausuttavana. Jos uudistus toteutuu nyt esitetyllä tavalla sekä esitetyssä aikataulussa, tulee tämä haastamaan kunnan kriittisten tukipalveluiden järjestämistä (niin mm. ICT, palkkahallinto, jätehuolto, kirjastopalvelut) sekä tuomaan eittämättä lisäkustannuksia.

Kunnan 06/2025 taloustoteuma on raamissa. Toimintakatteen kertymä oli n. 50,5 % (toimintatuotot 49,3 %, kulut 50,1 %). Tilannekuva on myönteinen myös peilattuna siihen, että kesäkuun palkoissa on maksettu lomarahat ja yleensä em. ajankohtana henkilöstömenot isoimpina menoina ylittävät tasaiset kertymät. Toimintamenoista henkilöstökulujen toteuma 06/2025 on n. 50,4 %, palveluiden ostot 49,8 % ja *aineet, tavarat ja tarvikkeet* – menokohta 45,8 %. Verotulojen toteuma kesäkuun loppuun mennessä on odotettua parempi, 53,8 %. Valtionosuudet ovat toteutuneet lähes tasaisen kertymän mukaisesti, kertymä oli 50 %. Rahoitusmenojen toteuma on huomattavasti arvioitua alempi n. 12,4 %. Poistojen toteuma on 47 %. Valtiokonttorille toimitetun tilinpäätösennusteen mukaan tilinpäätösennuste/tilikauden ylijäämä voisi olla jopa n. 500 000 – 700 000 euroa ylijäämäinen, lainakannan ollessa arviolta noin 5,1 meuroa ja investointien bruttomenojen noin 3,13 meuroa. Tähän arvioon on tosin suhtauduttava varauksellisesti. Talousarvio 2025 tehtiin noin 240 000 euroa ylijäämäiseksi.

Vuoden 2026 talousarvion laadintaohje perustuu vuoden 2024 tilinpäätökseen, vuoden 2025 talousarvioon ja toteutumisarvioon, sekä tietysti ensisijaisesti vuotta 2025 koskeviin tietoihin ja ennusteisiin kunnan tulopohjasta. Vuoden 2026 toimintakateraa ohjaavat verotulojen osalta käytettävissä olevat ennusteet ensi vuoden verotulokehityksestä (kunnan oma verotuloennustekehikko) sekä kuluvan vuoden toteutuma ja valtionosuuksien osalta Kuntaliiton julkaisemat ennakkolaskelmat kunnan valtionosuuksista. On huomioitava, että verotuloennusteet näyttävät erittäin positiivilta, ja jopa Kuntaliitto on kiinnittänyt ”ylioptimistisiin arvioihin” huomiota; talousarvion laadinnassa on syytä lähteä liikkeelle heikommista ennusteista. Valtionosuusennusteiden mukaan (kesän 2025 ennakkolaskelmat) kunnan valtionosuudet ensi vuodelle olisivat noin 4,61 meuroa. Kuitenkin, hallitus on tehnyt jo periaatepäätöksen ja linjauksen kertaleikkauksesta vuoden 2026 valtionosuuksiin, jotka on huomioitu Muonion talousarviolaskelmissa, vähennys olisi kunnalle noin 90 000 euroa. Kotikuntakorvaukset olisivat Kuntaliiton laskelmien mukaan noin 144 000 euroa.

Palvelualueiden on huomioitava budjettia laatiessaan seuraavat seikat, jotka ovat talousarvioraamin ja taloussuunnitelmaraamien laskennan pohjalla:

- Taksan ja maksujen tarkistuksia on tehtävä syksyllä 2025 ja keväällä 2026: Tuloennuste on laskettu vuodelle 2026 noin 3 % korotusodotuksella, suunnitelmavuodelle 2027 noin 6 % korotusodotuksella ja suunnitelmavuodelle noin 3 % korotusodotuksella.

- Menojen karsintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota (älykäs sopeuttaminen): Tehdyt ennustekorotukset menoihin ovat maltillisia vuosille 2026, 2027 ja 2028 (noin 2-3 %), tästä johtuen on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, mistä kunnassa karsitaan etenkin suunnitelmavuosien 2027-2028 menoja. Syksyllä 2025 on syytä aloittaa valmistautuminen jo tähän, ja viimeistään kevään 2026 aikana on oltava ratkaisuja menojen hillintään/karsintaan.
- Mahdollinen sote -kiinteistöjen yhtiöittämisskenaario on huomioitu vuoden 2027 raamista eteenpäin (tarkistettu sekä meno- että tulo-odotusta)
- Valtion päätöksien sekä linjauksien mukaisesti valtionosuuksia on alennettu skenaariolaskelmissa vuosille 2026, 2027 ja 2028 valmiiksi saman verran (n. 90 000 e/vuosi)
- Verotulokertymä on arvioitu vuosille 2026, 2027 ja 2028 varovaisuusperiaatteen mukaisesti alemmaksi kuin ennustekehikot osoittavat.

Vuoden 2026 raami lähtee liikkeelle siitä lähtökohdasta, että kunnan veroprocentit pysyisivät nykyisellä tasolla, eli niitä ei ole raamin laskelmissa korotettu; korotuspaineen tilannetta on tarkistettava lokakuussa uudelleen, kun talousarviovalmistelu etenee.

Palvelualueet valmistelevat talousarvioesityksensä annettujen ohjeiden perusteella. Lautakuntien hyväksymät esitykset annetaan kunnanhallitukselle ja taloustoimistoon (ja taloussuunnitteluohjelmistoon tallennettuina) perjantaihin **10.10.2025** mennessä, ja mahdollinen 2. lautakuntakierros ehditään toteuttaa ennen lopullista kunnanhallituksen esitystä valtuustolle. Kunnanhallitus käsittelee talousarviota ensimmäisen kerran **27.10.2025**, ja tässä kokouksessa **esittää myös valtuustolle vahvistettavat veroprocentit**. Kunnanhallitus käsittelee toisen kerran talousarviota **17.11.2025**, jolloin se esittää sen valtuustolle käsiteltäväksi. Kunnanvaltuusto päättää **veroprocentit 3.11.2025** (tulee olla lakisääteisesti ilmoitettuna 17.11. mennessä) ja **käsittelee talousarvion 1.12.2025**.

Vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelmavuosien 2027-2028 raami:

TULOSLASKELMA	TP23	TP 2024	TA2025	TA26	TS27	TS28
TOIMINTATUOTOT yhteensä	4,00	3,97	3,65	3,76	2,80	2,88
TOIMINTAKULUT yhteensä	-12,28	-12,78	-13,13	-13,53	-13,21	-13,48
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-8,28	-8,81	-9,48	-9,77	-10,41	-10,59
Verotulot	6,51	6,16	6,31	6,84	7,00	7,24
Valtionosuudet	3,80	3,68	4,50	4,52	4,52	4,52
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,11	-0,14	-0,12	-0,10	-0,10	-0,10
VUOSIKATE	1,93	0,90	1,21	1,49	1,01	1,06
Poistot ja arvonalentumiset	-0,90	-0,83	-0,93	-1,00	-0,91	-0,92
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,00	0,00				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0,59	0,07	0,28	0,49	0,10	0,15
Varausten ja rahastojen muutos		0,03		0,05	0,05	0,05
TASEEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ YHTEENSÄ	4,12	0,10	0,28	0,53	0,15	0,19

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman laadintaohjeen sekä alustavan raamin.

§ 178

Maanvuokratontin myyminen

MUODno-2023-408

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Xapes Oy on 17.8.2023 toimittanut tiedustelun yrityksellä vuokralla olevan tontin ostamisesta osoitteesta Väiskintie 1, asemakaavan kortteli 23 ja rakennuspaikka 7. Tontin kaavamerkintä on TY. Kyseisen tontin koko on 2030 m² ja siinä on rakennusoikeutta jäljellä 609 m² (käytetty 408 m²).

Valtuusto päivitti kiinteistöjen myyntihintoja 1.4.2019 § 17, mutta päivityksessä ei ollut mukana TY-merkinnän maa-alueita.

Kunnanjohtaja, elinvoimajohtaja ja hallintojohtaja ovat käyneet keskustelua TY-merkinnällä olevien tonttien hinnasta ja sen perusteella esitetään, että kyseisen TY-tontin hinnaksi määriteltäisiin 35 euroa/rak.oik.m². Perusteena on, että vaikka tontilla on TY-merkintä, niin sen sijainti ja rakennettavuus on hyvä. Vertailun vuoksi myös Väiskintien AL-merkinnällä olevan tontin hinta on 35 euroa/rak.oik. m².

Tämän mukaan kyseessä olevan tontin hinnaksi muodostuu 21 315 euroa. Hinnasta vähennetään maksetut maanvuokrat ostotiedustelun vireilletulosta saakka.

Osayleiskaavan myötä kuntakeskustaan määräytyy alueita, joilta kunta omistaa maata, mutta niille ei ole määritelty hintaa (esim. Lahenrannan- ja Miljoonatien varrelta). Kaavan voimaantulon jälkeen kuntakeskustan rakennuspaikkojen hinnat tulee tarkistaa ja päivittää.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Xapes Oy:lle myydään sen vuokraama asemakaava-alueen korttelin 23 rakennuspaikka 7. Kauppahinta on 21 315 euroa. Hinnasta vähennetään maksetut maanvuokrat ostotiedustelun vireilletulosta saakka. Muutoin kauppaan sovelletaan valtuuston aiemmin hyväksymiä ehtoja.

§ 179

Kunnan edustajien nimeäminen vuoden 2025 kutsuntoihin

MUODno-2025-176

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Rantakokko, hallintojohtaja, katri.rantakokko@muonio.fi

Oheismateriaali

1 Kutsuntakuulutus_Lappi2025

2 Pyyntö_kutsuntaedustajat_2025_V1

Lapin aluetoimisto järjestää Lapin maakunnassa syksyn 2025 kutsunnat ja ne koskevat vuonna 2007 syntynyttä ikäluokkaa, uudelleen tarkastukseen käskettyjä ja edellisiin kutsuntoihin saapumatta jääneitä.

Kutsuntojen avaustilaisuus on juhlallinen ja tilaisuuden avaa pääsääntöisesti Lapin aluetoimiston päällikkö. Tämän jälkeen kunnan ja seurakunnan edustajat esittävät tervehdyksensä. Edustajia nimettäessä pyydetään ottamaan huomioon, että kutsunnat ovat Puolustusvoimille vuosittainen kuntakäynti, jossa puolustusvoimien edustajat ja eri viranomaiset tapaavat toisensa. Avaustilaisuudessa kunnan, seurakunnan ja poliisin edustajat voivat esittää kutsunnaalaisille tukevan ja rohkaisevan tervehdyksen (3–5 min). Veteraanit osallistuvat avaustilaisuuteen kunniavieraina mahdollisuuksien mukaan.

Aluetoimisto pyytää kuntaa nimeämään kutsuntalautakuntaan jäsenet ja heille riittävän määrän varahenkilöitä. Lautakunnan jäseniä nimetessä pyydetään huomioimaan mahdolliset esteellisyydet (lähisukulaisuus). Pyyntöissä todetaan, että viime vuosina kunnista on asetettu kutsuntalautakuntaan sosiaali-, nuoriso- tai terveysalan ammattilaisia, jotka tuntevat oman alueensa mahdolliset ongelma- ja riskitapaukset jo ennalta. Päätöksenteko näillä paikkakunnilla on helpottunut ja lautakunta tehnyt sekä kutsunnaalaisia että puolustusvoimia tukevia päätöksiä. Toimintamalli on käytössä valtakunnallisesti ja sillä on Pääesikunnan ja Maavoimien esikunnan vahva tuki. Lautakunnan jäseneksi ei kuitenkaan suositella etsivän nuorisotyön henkilöä, koska heidän toivotaan jututtavan kutsunnaalaisia lautakuntakäynnin jälkeen.

Kunnan edustajista ja kutsuntalautakunnan jäsenistä on toimiettu ennakkotieto Jääkäriprikaattiin 1.7.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus vahvistaa, että vuoden 2025 kutsuntoihin nimetään

- kunnan edustajaksi kunnanjohtaja ja varalle hallintojohtaja sekä
- kutsuntalautakuntaan jäseneksi koulukuraattori, varalle työllisyysvastaava ja nuorisovastaava.

Tiedoksi

JPR, asianosaiset

§ 180

Kunnanjohtajan katsaus

Kunnanjohtaja kävi katsauksessaan läpi mm. seuraavat asiat:

-

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Hallitus merkitsee kunnanjohtajan katsauksen tiedoksi.

§ 181

Hallituksen otto-oikeus

Kunnanhallitukselle on toimitettu seuraava lautakunnan pöytäkirja, johon voi käyttää vielä otto-oikeutta

- elinvoimalautakunta 12.8.2025

Kunnanhallitukselle on toimitettu viranhaltijapäätökset alla olevan luettelon mukaisesti.

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Otto-oikeuden käyttäminen merkitsee sitä, että alemman viranomaisen käsittelemä asia siirtyy kokonaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Alemman viranomaisen tekemät ratkaisut eivät millään tavalla sido kunnanhallitusta.

Kunnanhallituksella on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut. Se on velvollinen tekemään asiassa päätöksen. Käsiteltäväksi otetussa asiassa voidaan tehdä uusi päätös, aiemmin tehty päätös voidaan pysyttää, kumota tai muuttaa taikka asia voidaan palauttaa päätöksen tehneen viranomaisen käsiteltäväksi.

hallintojohtaja

Henkilöstöpäätös:

§ 2 Virkaa tekevän asianhallintasihteerin rekrytointi, 11.08.2025

Kunnanjohtaja

Muu päätös:

§ 8 Markkinointiyhteistyö tv- tuotannossa, 28.07.2025

Päätös omaisuuden luovuttamisesta:

§ 9 Määräalan myyminen Leveämaan alueelta (maanvuokrasopimuksen lunastus), 12.08.2025

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus ei käytä otto-oikeuttaan lautakuntien edellä mainittujen kokousten päätöksiin tai sille toimitettuihin viranhaltijapäätöksiin.

§ 182

Asiakirjoja tiedoksi

Kunnanhallitukselle tiedoksi saapuneet ja tiedotettavat asiakirjat sekä ne lauta- ja toimikuntien pöytäkirjat, joiden päätöksiin ei enää ole mahdollista käyttää otto-oikeutta.

1. KT: Yleiskirje 12/2025 Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa ja työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevat työ- ja virkaehtosopimukset sekä pilotti työsuojeluvaltuutetun ajankäytön määräytymiseen 27.5.2025
2. KT: Yleiskirje 13/2025 Kunta-alan teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen keskitetyn erän käyttö 1.6.2025 lukien sekä kehittämisohjelman paikallinen erä 1.6.2025 lukien 28.5.2025
3. KT:n yleiskirjeet 14/2025 ja 15/2025 12.6.2025
4. KT:n yleiskirjee 22/2025 Ohje takautuvasta maksamisesta siirryttäessä KVTESin tasopaikkajärjestelmään
5. KT:n yleiskirje 24/2025 Kunta-alan muusikkojen työehtosopimukset 2025-2028
6. KT:n yleiskirje 25/2025 Kunta-alan näyttelijöiden työehtosopimukset 2025-2028
7. Lapin liitto: Valtuuston pöytäkirja 19.5.2025
8. Lapin liitto: Hallituksen pöytäkirja 9.6.2025
9. Lapin Jätehuolto kuntayhtymä: Yhtymäkokouksen ja hallituksen pöytäkirjat 28.5.2025
10. Lapin hyvinvointilauue: Kokoustiedote 11.8.2025 pidetystä kokouksesta
11. Koulutuskuntayhtymä Lappia: Tilinpäätös 2024 27.5.2025
12. Koulutuskuntayhtymä Lappia: Yhtymähallituksen pöytäkirja 27.5.2025
13. Koulutuskuntayhtymä Lappia: Yhtymävaltuuston pöytäkirja 27.5.2025
14. Enontekiön kunta: Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 20.5.2025 §110 Jäsenten valinta Suomalais-ruotsalaiseen rajajokikomissioon 1.10.2025 - 30.9.2028
15. Kolarin kunta: Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 26.5.2025 §124 Pyyntö jäsenten ehdottamiseksi suomalais-ruotsalaiseen rajajokikomissioon kaudeksi 1.10.2025 - 30.9.2025
16. Kittilän kunta: Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 20.5.2025 §191 Lausunto koskien maaseutuhallinnon järjestämistä Tunturi-Lapin YTA-alueella
17. Kittilän kunta: Kunnanvaltuuston päätös 23.6.2025 § 83 Kittilän edustajien vallinta Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysaluejaostoon ja jaoston asettaminen
18. Sodankylän kunta: Ympäristöjaoston pöytäkirja 23.5.2025
19. Sodankylän kunta 12.6.2025: Kunnanvaltuuston pöytäkirjanote 5.6.2025 § 51, Ympäristöterveydenhuollon jaoston jäsenten nimeäminen kaudelle 2025-2029
20. Simon kunta: Kunnanvaltuuston pöytäkirjanote 26.5.2025 §56 Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian perussopimuksen muuttaminen
21. Ylitornion kunta: Kunnanvaltuuston pöytäkirjanote 26.5.2025 §8 Lappian perussopimuksen muuttaminen
22. MSDI: Kestävän kehityksen katsaus 07/2025
23. Monetra Oulu Oy: Varsinaisen yhtiökokouksen 16.5.2025 pöytäkirja

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen em. asiakirjat ja mahdollisesti kokouksessa annettavat lisäselostukset.

§ 183

Kunnanhallituksen nimeämien toimielin- ja kokousedustajien suulliset raportit kokouksista

Kunnanhallituksen nimeämien toimielin- ja kokousedustajat antavat suulliset raportit kokouksista.

Ehdotus

Esittelijä: Laura Enbuska-Mäki, kunnanjohtaja

Hallitus merkitsee toimielin- ja kokousedustajien raportit tiedoksi.

§ 184

Muut asiat